

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

**PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA Z MONITORINGU NAPLŇOVÁNÍ
SPSZ OSTRAVA 2015 – 2018
PROSTŘEDNICTVÍM REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ**

srpen 2018

OSTRAVA!!!

Obsah

Úvod	3
Používané pojmy	4
Seznam zkratek.....	4
1 Východiska.....	5
1.1 Způsob práce	5
1.2 Finanční rámec realizovaných projektů.....	6
2 Naplňování SPSZ Ostrava.....	7
2.1 Souhrnné údaje za I. milník	9
2.1.1 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle cílových skupin	9
2.1.2 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle území.....	10
2.2 Oblast: Zaměstnanost.....	12
2.2.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	12
2.2.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu jednotlivých realizátorů	14
2.2.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	15
2.2.4 Témata, která je třeba dále řešit	21
2.3 Oblast: Bydlení.....	21
2.3.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	21
2.3.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů.....	23
2.3.3 Reflexe úspěšnosti ze strany realizátorů	25
2.3.4 Témata, která je třeba dále řešit	36
2.4 Oblast: Vzdělávání	36
2.4.1 Priority v oblasti inkluzivního vzdělávání dle MPI	37
2.4.2 Naplňování priorit dle stanovených indikátorů MPI:	38
2.4.3 Témata, která je třeba dále řešit	41
2.5 Oblast: Prevence rizik	42
2.5.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	42
2.5.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů.....	44
2.5.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	46
2.5.4 Témata, která je třeba dále řešit	53
2.6 Oblast: Rodina a zdraví.....	53
2.6.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti.....	53
2.6.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů.....	55
2.6.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů	56

2.6.4	Témata, která je třeba dále řešit	62
3	Rozvoj sociálních služeb v rámci SPSZ Ostrava	63
4	Předpoklad udržitelnosti po skončení projektu	64
	Závěr	65
	Seznam tabulek	66
	Seznam grafů	66

Úvod

Statutární město Ostrava ve spolupráci s Agenturou pro sociální začlenění vytvořilo, a v roce 2015 schválilo Strategický plán sociální začleňování Ostrava, 2015 – 2018 (dále jen „SPSZ Ostrava“). Velká část priorit, které byly v SPSZ Ostrava definovány, byly naplňovány prostřednictvím projektů z výzev koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.

Cílem tohoto dokumentu je monitoring aktuálního stavu naplňování SPSZ Ostrava a dopadů aktivit, které slouží k monitoringu jednotlivých priorit strategického dokumentu. Mimo to je snahou identifikovat a kvantifikovat změny v situaci osob, které byly dosahovány prostřednictvím aktivit jednotlivých realizátorů projektů. Primárními zdroji, z nichž zpráva vychází, jsou informace od jednotlivých realizátorů projektů. Dopady, změny, či účinnost intervencí deklarované realizátory projektů nebyly nahlíženy perspektivou dalších zainteresovaných subjektů, kterými jsou příjemci podpory, veřejná správa a samospráva.

Zprávu není možno v současné době pojmout jako celkové vyhodnocení naplňování SPSZ Ostrava a to z důvodu, že aktivity realizované v rámci projektů nejsou dosud ukončeny. Jedná se tedy o zprávu zachycující průběžný stav naplňování strategického dokumentu.

Účelem průběžné zprávy není hodnotit či porovnávat úspěšnost aktivit jednotlivých realizátorů projektů. Jednotlivé projekty jsou do značné míry unikátní a realizátoři volí různé cesty a způsoby práce s osobami, rozdílné jsou podmínky, v nichž působí a v řadě případů i charakteristika cílové skupiny, na kterou intervence zaměřují.

Zpráva může přispět k náhledu na aktivity realizátorů projektů, změny, které mohou podporovat, ale i limity, které mohou jejich úspěšnost ovlivňovat.

Používané pojmy

Realizátor - subjekt, který realizuje aktivity v rámci schváleného projektu z výzev Operačního programu Zaměstnanost vyhlášených v rámci výzev Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám

Milník – období, ke kterému jsou vykazována data jednotlivých realizátorů, ať už o počtu osob, které získaly jakoukoliv formu podpory, nebo další data, která byla pro účely zpracování průběžné zprávy s realizátorem definována.

Aktivity – činnosti, které realizátoři projektu zajišťují pro naplnění účelu projektů.

Harm reduction – koncepce, programy a činnosti směřující primárně k minimalizaci nepříznivých zdravotních, sociálních a ekonomických dopadů užívání legálních a psychoaktivních látek, aniž by nutně docházelo ke snižování jejich spotřeby. Určujícím rysem je spíše důraz na prevenci rizik či škod a zaměření se na osoby, které v užívání drog pokračují, než prevenci užívání drog jako takového¹.

Seznam zkratk

APK – asistent prevence kriminality

CS – cílová skupina

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

DPP – dohoda o provedení práce

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

IPOD – individuální plán ochrany dítěte

KPSVL – koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

NNO – nestátní nezisková organizace

NRP – náhradní rodinná péče

OSP – odborné sociální poradenství

OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí

PPI – přenosné pohlavní infekce

SAS – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

SPSZ – strategický plán sociálního začleňování

SR – sociální rehabilitace

SVL – sociálně vyloučená lokalita

TP – terénní program

ÚP – úřad práce ČR

VTOS – výkon trestu odnětí svobody

¹ Stanovisko Mezinárodní asociace pro harm reduction (IHRA), https://www.hri.global/files/2010/06/01/Briefing_What_is_HR_Czech.pdf

1 Východiska

Východiskem pro zpracování průběžné zprávy byl SPSZ Ostrava a jeho priority dle jednotlivých oblastí, viz schéma.

V každé z uvedených oblastí SPSZ Ostrava, jsou stanoveny konkrétní priority. K jejich naplňování jsou, mimo jiné, využívány zdroje Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF).

Jako další východisko pro zpracování průběžné zprávy o naplňování SPSZ Ostrava byly použity informace od realizátorů projektů, kteří poskytli informace o jejich realizaci. Jedná se o projekty, které byly podány do výzvy OPZ 026, jež byla určena na realizaci strategických plánů sociálního začleňování. Zpráva neobsahuje informace od subjektů, které z nějakých důvodů schválené projekty k datu zpracování zprávy nerealizují či z jejich realizace upustili. Na naplňování priorit SPSZ Ostrava se aktuálně podílí celkem 16 subjektů, realizujících 28 projektů (24 z OPZ, 4 z OP VVV)

Tato zpráva není zaměřena na reflexi investičních projektů, předkládaných do výzev Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Investiční projekty Integrovaného regionálního operačního programu svým charakterem a nastavenými podmínkami budou monitorovány v rámci specifických procesů.

1.1 Způsob práce

Pro průběžný monitoring bylo klíčové získat informace od realizátorů projektů.

Prvotním podkladem byly schválené projektové žádosti jednotlivých realizátorů a údaje o naplňování cílů projektů ze strany realizátorů.

Ne vždy již projektové žádosti obsahovaly konkrétní cíle, které by reprezentovaly dopady ve formě změny situace osob, proto bylo pro zpracování zprávy nutno získat reflexi jednotlivých realizátorů k tomu, jaké změny, dopady vyvolávají jejich aktivity směrem k cílové skupině.

Všichni realizátoři byli osloveni s žádostí o spolupráci a poskytnutí informací o realizaci projektů. . Před zahájením sběru dat proběhlo v únoru 2018 setkání s realizátory projektů, na kterém byli seznámeni s účelem sběru dat.

V období březen – červen 2018 probíhaly individuální schůzky s realizátory, na kterých byla jednak vyjasňována podoba zpracování dat, období za které realizátoři data zpracují a zejména indikátory dopadů předpokládaných změn, ať už zamýšlených, či nezamýšlených které aktivity projektů u cílové

skupiny vyvolaly či vyvolávají. V některých případech, po dohodě s realizátory, byl z více aktivit vybrán jeden zásadní ukazatel, pro prezentaci dopadu na změnu situace u cílové skupiny.

Celkem bylo realizováno 24 individuálních jednání, u kterých byli přítomni pracovníci Agentury pro sociální začleňování, zástupce Magistrátu města Ostrava a zástupci realizátora projektu.

Realizátoři následně data zpracovávali do strukturovaných formulářů, ve kterých rovněž identifikovali klíčové aspekty, které podporovaly úspěšnou realizaci aktivit, příp. znamenaly překážku v této realizaci. Zpracované formuláře byly zasílány určeným pracovníkům Agentury.,

Základní informace, které byly obsahem sběru, se týkaly počtu osob, které díky aktivitám realizátorů obdržely nějakou formu podpory (bez ohledu na to, zda se ve smyslu terminologie operačního programu² jednalo o bagatelní či nebagatelní podporu).

Oslovení realizátoři zaslali 24 vyplněných formulářů (100% návratnost) a poskytli informaci o průběhu naplňování aktivit.

U jednotlivých cílů, které by měly být aktivitami dosaženy, realizátoři v některých případech uváděli jejich průběžné procentuální naplnění za stanovené období.

Údaje o dopadech realizovaných projektů, které nebyly zahrnuty do I. průběžné zprávy, budou obsaženy v následující průběžné zprávě.

Ze zpracovaných podkladů, které realizátoři zaslali, byla data následně zpracována a strukturována dle jednotlivých oblastí SPSZ Ostrava a priorit, které měly jednotlivé projekty naplňovat.

Odlišně byla zpracovávána data za oblast Vzdělávání. V první vlně byly vyhodnoceny jednotlivé priority naplňované v rámci jednotlivých aktivit. Samostatné vyhodnocení konkrétních projektů bude předmětem další zprávy o naplňování SPSZ Ostrava.

1.2 Finanční rámec realizovaných projektů

Celková částka, která byla schválena v rámci výzvy Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) číslo 026 na 24 projektů naplňujících priority SPSZ Ostrava činila 129 088 173 Kč.

V oblasti vzdělávání jsou realizovány čtyři projekty, statutární město Ostrava se podílí dvěma projekty z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Celková schválená částka všechny projekty činila 104 058 563 Kč.

Tabulka níže znázorňuje alokaci schválenou na projekty dle jednotlivých oblastí SPSZ Ostrava.

² Viz Obecná část pravidel pro žadatele a příjemce v rámci Operačního programu zaměstnanost str. 82 „Za osobu, která má z podpořeného projektu přímý prospěch, je považována pouze osoba, která se účastní činností realizovaných v rámci podpořeného projektu pro cílové skupiny a u níž rozsah jejího zapojení do podpořeného projektu překročí tzv. bagatelní podporu.“

Tab. 1 Finanční alokace projektů dle jednotlivých oblastí

Oblast SPSZ Ostrava	Schválená alokace
Bydlení	46 828 129
Prevence rizik	26 234 800
Vzdělávání	104 058 563
Rodina a zdraví	36 433 000
Zaměstnanost	19 592 244
Celkový součet	233 146 736

Nejvyšší podíl alokace 44% z celkové částky, je směřován do oblasti Vzdelávání.

2 Naplňování SPSZ Ostrava

Průběžný monitoring i naplňování priorit SPSZ Ostrava v tomto dokumentu se týká pouze těch, jejichž naplňování probíhá prostřednictvím projektů, realizovaných na základě příslušných výzev OPZ a OP VVV.

Projekty naplňující priority SPSZ byly zahájeny a realizovány v různých obdobích.

Tab. 2 obsahuje informace o zahájení realizace jednotlivých projektů, Tab. 3 uvádí data, ve kterých by realizace jednotlivých projektů měla být ukončena.

Tab. 2 Přehled zahájení realizace projektů, dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ

realizace od	realizátor	oblast SPSZ			
		Bydlení	Prevence rizik	Rodina a zdraví	Zaměstnanost
1.1.2016	CENTROM z.s.	X			
1.6.2016	Vzájemné soužití o.p.s.				X
1.9.2016	RUBIKON Centrum, z.ú.				X
1.10.2016	statutární město Ostrava	X	X	X	
1.11.2016	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
	Nonverba, z.ú.				X
1.1.2017	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
	CENTROM z.s.			2X	
	Charita Ostrava	X			
	Nová šance, z.s.		X		
	Renarkon o.p.s.		X		
1.2.2017	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.		X		
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.			X	
	Melivita, s.r.o.				X
1.3.2017	Diecézní charita ostravsko-opavská	2X			
	Vzájemné soužití o.p.s.		X		
	Bílý nosorožec, o.p.s.		X		
1.4.2017	Vzájemné soužití o.p.s.			X	

1.5.2017	Spolu pro rodinu, z.s.			X	
1.6.2017	Charita Ostrava	X			

Tab. 3 Přehled ukončení realizace projektů, dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ

realizace do	Realizátor	oblast SPSZ			
		Bydlení	Prevence rizik	Rodina a zdraví	Zaměstnanost
30.9.2018	statutární město Ostrava			X	
31.12.2018	CENTROM z.s.	X		X	
31.1.2019	Melivita, s.r.o.				X
31.5.2019	Vzájemné soužití o.p.s.				X
31.8.2019	RUBIKON Centrum, z.ú.				X
	Bílý nosorožec, o.p.s.		x		
30.9.2019	statutární město Ostrava	X	X		
30.10.2019	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
31.10.2019	Nonverba, z.ú.				X
31.12.2019	Renarkon o.p.s.		X		
	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
	CENTROM z.s.			X	
	Charita Ostrava	X			
	Nová šance, z.s.		X		
31.1.2020	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.			X	
28.2.2020	Vzájemné soužití o.p.s.		X		
29.2.2020	Diecézní charita ostravsko – opavská	2X			
31.3.2020	Vzájemné soužití o.p.s.			X	
30.4.2020	Spolu pro rodinu			X	
31.5.2020	Charita Ostrava	X			
31.1.2021	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.		X		

V době zpracování zprávy nebyl žádný z projektů ukončen. Kvantifikované ukazatele, ať už o počtu podpořených osob, nebo vyvolaných dopadech projektů, proto nelze hodnotit jako konečné.

Pro účely průběžné zprávy byl zvolen časový milník vyhodnocení naplňování cílů, které by s vazbou na SPSZ Ostrava měly být projekty dosaženy. Zřetel byl kladen na vyjádření dopadů – tj. pozitivní změny, které bylo u podpořených osob dosaženo.

Časový milník nemohl být zvolen, s ohledem na rozdílné výchozí období, jednotně. Rovněž bylo snahou minimalizovat administrativní zátěž realizátorů. Datum, ke kterému realizátor data poskytne, byl určen individuálně dle dohody s realizátory projektů. Výhodiskem bylo nejčastěji datum, ke kterému realizátoři zpracovávali monitorovací zprávy a s údaji, které byly stanoveny pro sběr za účelem

zpracování Průběžné zprávy, pracovali. Následující tab. č. 3 uvádí konkrétní datum, k němuž realizátor zpracoval data pro I. milník.

Tab. 4 Přehled termínů zpracování dat dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ

I. milník - údaje k datu	realizátor	oblast SPSZ			
		Bydlení	Prevence rizik	Rodina a zdraví	Zaměstnanost
31. 12. 2017	statutární město Ostrava		X		
	CENTROM z.s			X	
	Charita Ostrava	X (TP)			
	Nová šance, z.s.		X		
31. 1. 2018	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.		X		
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.			X	
28. 2. 2018	Nonverba, z.ú.				X
	Melivita, s.r.o.				X
31. 3. 2018	Diecézní charita ostravsko-opavská	2X			
	Renarkon o.p.s.		X		
	RUBIKON Centrum, z.ú.				X
	statutární město Ostrava			X	
	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
	CENTROM z.s	X		X	
16. 4. 2018	statutární město Ostrava	X			
30. 4. 2018	Armáda spásy v České republice, z. s.	X			
	Bílý nosorožec, o.p.s.		X		
	Spolu pro rodinu, z.s.			X	
10. 5. 2018	Vzájemné soužití o.p.s.		X	X	
31. 5. 2018	Charita Ostrava	X(SR)			
30. 6. 2018	Vzájemné soužití o.p.s.				X

2.1 Souhrnné údaje za I. milník

2.1.1 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle cílových skupin

Vymezení cílové skupiny, na které se aktivity zaměřují, realizátoři popisovali v souladu s tím, jak byla cílová skupina uvedena v jejich projektové žádosti. Pro účely zprávy byla provedena agregace dat, tak aby bylo možno vytvořit ucelenější pohled na charakteristiku osob, které jsou příjemci podpory.

Při provádění agregace bylo maximálně přihlíženo k popisu cílové skupiny ze strany realizátora, aby byla zachována základní charakteristika cílové skupiny, která byla projekty podporována.

Tab. 5 Počet podpořených osob za I. milník dle cílových skupin

oblast SPSZ	cílová skupina agregovaná	Součet z osoby z CS podpořené v rámci I. milníku*	z toho kvalifikovaný odhad počtu osob z etnické menšiny*
Bydlení	Osoby v bytové nouzi	655	415
	Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách	771	198
Prevence rizik	Mládež s rizikovým chováním	11	3
	Nezaměstnané osoby s trestní minulostí	53	Neuvedeno
	Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny	516	418
	Ženy poskytující placené sexuální služby	338	48
Rodina a zdraví	Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách	363	311
	Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny	222	196
Zaměstnanost	Nezaměstnané osoby s trestní minulostí	200	50
	Osoby s nízkým vzděláním	3	2
	Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny	444	392
Celkový součet		3 576	2 033

*jedná se o počty osob, které čerpaly podporu v období I. milníku, nelze zohlednit, pokud osoba čerpala podporu od více realizátorů.

V prvním milníku bylo podpořeno celkem 3 576 osob. Nejvyšší počet osob byl podpořen v oblasti bydlení – cca 40 % z celkového počtu podpořených osob.

Z celkového počtu podpořených osob bylo cca 58%, dle kvalifikovaných odhadů realizátorů projektů, osoby z etnické menšiny (Romové). V oblasti bydlení se podpora týkala cca 63 % osob romského etnika z celkového počtu osob podpořených v této oblasti.

2.1.2 Počty podpořených osob v jednotlivých oblastech SPSZ dle území

Realizátoři v projektových záměrech uváděli území, v nichž jsou aktivity realizovány. Míra konkrétnosti územního vymezení jednotlivých realizátorů se lišila. Aktivity projektů jsou zacíleny buď na celé území města Ostravy, či obecně na sociálně vyloučené lokality města.

Konkrétnější působení byli někteří z realizátorů schopni uvést až v průběhu realizace. V ojedinělých případech realizátor uvedl konkrétní výčet míst, v nichž působí a to buď do úrovně městských částí, případně konkrétních SVL či až na úroveň ulic, ve kterých podporu realizuje. Takto upřesněné údaje uváděli zejména realizátoři aktivit, které jsou zajišťovány terénní formou.

V případě kdy za aktivitami osoby docházely z různých částí města, a z hlediska zacílení projektu nebylo pro poskytnutí podpory klíčové místo, odkud osoba přichází, ale jiné znaky např. dlouhodobá nezaměstnanost, nejisté bydlení apod., realizátor upřesňující údaje, o bydlišti či místě odkud osoby za podporou docházejí, v rámci sběru dat neuváděl.

Tab. 6 Počet podpořených osob za I. milník dle území

oblast SPSZ	Území agregace	lokality konkrétně	Osoby z CS podpořené v rámci projektů	z toho kvalifikovaný odhad počtu osob z etnické menšiny
Bydlení	Ostrava		655	615
	Ostrava část	Ostrava mimo části - Jih a Vítkovic s výjimkou Výškovic a Zábřehu	486	40
		Ostrava Jih a Vítkovice	50	3
		Moravská Ostrava + minimálně jeden další obvod Ostravy	35	5
	Ostrava SVL	Kunčičky, Osada míru	200	150
Prevence rizik	Ostrava		402	36
	Ostrava SVL	Mariánské Hory a Hulváky*, Moravská Ostrava a Přívoz** - Poruba*** - Slezská Ostrava ****, Vítkovice*****	241	157
		Hrabůvka, Mariánské Hory, Moravská Ostrava a Přívoz, Poruba, Slezská Ostrava, Zábřeh, Radvanice – Bártovice, Kunčičky) Vítkovice, a ubytovny na území města Ostravy	275	261
Rodina a zdraví	Ostrava		248	225
	Ostrava část	zejména Vítkovice, Radvanice a další městské obvody	167	150
	Ostrava SVL	Mariánské Hory, Moravská Ostrava a Přívoz, Vítkovice, Zábřeh, Hrabůvka, Poruba.../, ubytovny města Ostravy / Jílová, Sadová, Františka a Anny Ryšavých, Pod Mostem a další/	70	67
		<i>Realizátor konkrétně nevymezil</i>	100	65
Zaměstnanost	Ostrava		594	412
	Ostrava SVL	oblasti Slezská Ostrava (58,5 %)	53	32
Celkový součet			3 576	2 033

*Bedřiška, Červený kříž, ubytovny – Laguna, Stars, Výstavní, Bedřiška, Žákovská.

**Zadní Přívoz, ulice Cihelní a Jílová, ubytovna – Šalamoun, Sadová, Cihelní 81/k,87, Ubytovací středisko Jílová, Ubytovna Pod Mostem.

***ulice Dělnická a Skautská, ubytovny – TJ VD Start, Eden středisko.

****– Horní Liščina a Dolní Liščina, Přední Hrušov a Zadní Hrušov, Zárubek, Kunčičky, ubytovny – Family (budova A,B), Bulharská Hotel Trans s.r.o., Hotelový dům Kovák, Olešní 600/9.

*****– Sirotčí, Jeremenkova osada, ulice – Zengrova Erbenova, Nerudova, Tavičská, ubytovny – Karin, A,B Ubytování, Ubytovna ul. Nerudova 23, ubytovna ul. Nerudova 44, Ubytovna Rudná, Jeremenkova, Ubytování Motloch, Ubytovna ul. Moravská.

Z 23 městských obvodů Ostravy, byly podporovány osoby zejména z největších městských obvodů, konkrétně Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostrava-Jih, Poruba, Slezská Ostrava, Vítkovice, Radvanice – Bartovice.

2.2 Oblast: Zaměstnanost

2.2.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

I.1 Rozvoj pracovního poradenství a individuální podpory klientů při vstupu na trh práce

I.1.1 V roce 2018 bude min. 180 lidí připravených na trh práce prostřednictvím poradenství a dostupného zaměstnávání

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

V období I. milníku bylo podpořeno 291 osob, z toho 68 úspěšně absolvovalo poradenské a motivační aktivity, které zvýšily kompetence osob pro získání pracovního uplatnění.

I.2 Podpora pracovních příležitostí pro obyvatele ze sociálně vyloučeného prostředí a tvorba pracovních míst

I.2.1 Do roku 2018 nastoupí 245 příslušníků CS do pracovního poměru na podporovaná nebo volná pracovní místa

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

K naplňování priority přispívaly aktivity realizátorů projektů, zaměřených na individuální podporu osobám při vstupu na trh práce.

I. 2.1.2 Do roku 2018 získá práci 55 sociálně vyloučených prostřednictvím grantových projektů zapojených NNO

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

S podporou realizátorů projektů získalo za období I milníku zaměstnání 43 osob

I.3 Rozvoj sociální ekonomiky

I.3.1 Do roku 2018 bude v Ostravě efektivně fungovat 8 sociálních podniků

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO – viz níže

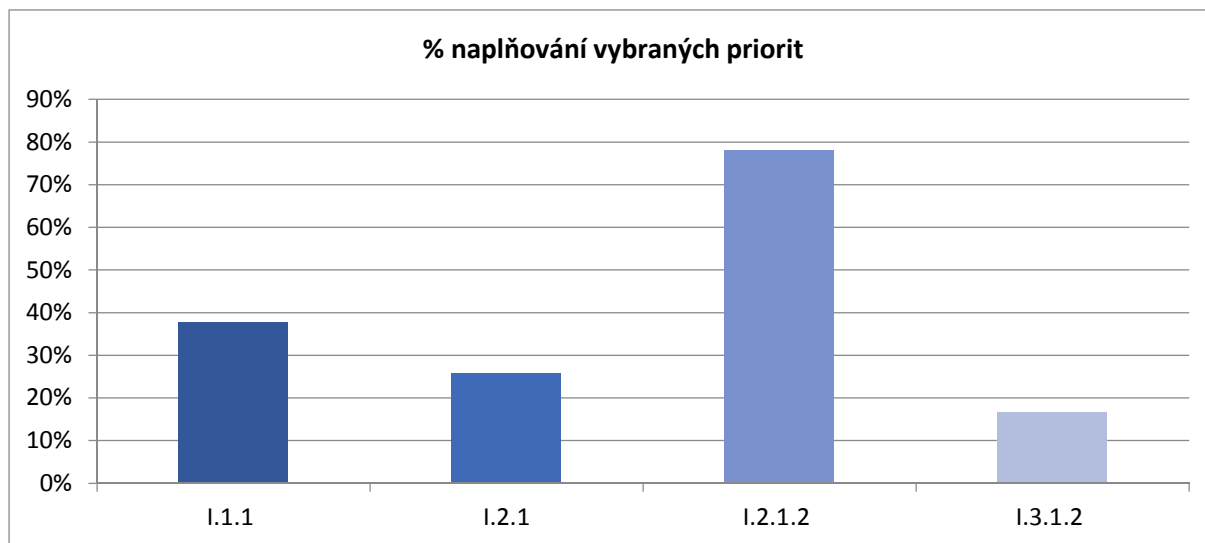
I.3.1.2 Do roku 2018 vznikne min. 6 nových sociálních podniků

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Vznikl jeden sociální podnik - společnosti Melivita s.r.o.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti zaměstnanosti naplňovány.

Graf 1 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit – oblast Zaměstnanost

Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky.

Tab. 7 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost

Priorita SPSZ	Podpořené osoby I. milník	Úspěšně absolvovali motivační kurz*	Počet osob s individuálním plánem dalšího rozvoje	Dále se vzdělávají	Začali se doplňovat vzdělání (OU, SOU, SŠ...)	Absolvovalo bezplatnou stáž	Nastoupili na tréninkové pracovní místo	Úspěšně absolvovali tréninkové pracovní místo**	nastoupili do zaměstnání	Získali nové pracovní, profesní kompetence	Dále využívají pracovní poradenství	Vytvořený sociální podnik	Vytvoření a zachování nových pracovních míst	Udrželi se na pracovním místě déle než 6 měsíců
I.1.1	291	68	18	10		18	30	20	2		4			
I.2.1	353				2				38	48				
I.2.1.2	3								3	3			3	3
I.3.1.2												1		
Celkový součet	647	68	18	10	2	18	30	20	43	51	4	1	3	3

*= splní docházku v rozsahu min. 80%, mají připravený životopis a motivační dopis

**= splní docházku v rozsahu min. 80% a získají tak praktické dovednosti

2.2.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu jednotlivých realizátorů

V rámci projektů realizátoři volí různé formy podpory a aktivizace, jejichž prostřednictvím by mělo dojít k změně u cílové skupiny v oblasti zvýšení uplatnitelnosti na pracovním trhu. Úspěšnost podpora byly ze strany realizátorů formulovány ukazatele s vazbou na jimi realizované aktivity.

Tab. 8 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby I. milník	Úspěšně absolvovali motivační kurz*	Počet osob s individuálním plánem dalšího rozvoje	Dále se vzdělávají	Začali se doplňovat vzdělání (OU, SOU, SŠ...)	Absolvovalo bezplatnou stáž	Nastoupili na tréninkové pracovní místo	Úspěšně absolvovali tréninkové pracovní místo**	nastoupili do zaměstnání	Získali nové pracovní, profesní kompetence	Dále využívají pracovní poradenství	Vytvořený sociální podnik	Vytvoření a zachování nových pracovních míst	Udrželi se na pracovním místě déle než 6 měsíců
I.1.1	Nonverba, z.ú.	53	34	18	10			14	14			4			
	RUBIKON Centrum, z.ú.	200													
	statutární město Ostrava	38	34				18	16	6	2					
I.2.1	Nonverba, z.ú.	***								7					
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	Započítáno v tab. 15								7					
	Vzájemné soužití o.p.s.	353				2				19	48				
	Charita Ostrava	Započítáno v tab. 10								5					
I.2.1.2	Melivita, s.r.o.	3							3	3				3	3
I.3.1.2	Melivita, s.r.o.	0											1		
Celkový součet		647	68	18	10	2	18	30	20	43	51	4	1	3	3

*= splní docházku v rozsahu min. 80%, mají připravený životopis a motivační dopis , **= splní docházku v rozsahu min. 80% a získají tak praktické dovednosti, ***započítáno u priority I.1.1, započítáno u priority, *** zahrnuto v bodě I.1.1., **** zahrnuto tab. v kapitole 2.6.2.

Úspěšnost intervencí realizátorů je možno spatřovat v aktivizaci osob. Jedná se zejména o motivaci dlouhodobě nezaměstnaných osob měnit své životní návyky. Takovou změnou je například pravidelné docházení do vzdělávacích aktivit, zvyšování potenciálu pro získání pracovního místa. K pozitivní změně patří i další využívání pracovního poradenství a vzdělávacích aktivit, tj. nabourání dosavadního stereotypu.

K obtížně sledovatelnému dopadu na cílovou skupinu patří zejména udržení osoby na získaném pracovním místě. Tento ukazatel byl v 100% schopen vyjádřit pouze realizátor Melivita s.r.o., který je zaměstnavatelem osob prostřednictvím sociálního podniku. V ostatních případech závisí tento údaj na ochotě osob, které již s realizátorem projektu nespolupracují, poskytnou informaci o tom, že nastoupily na běžné pracovní místo. Možnost dodatečně zjišťovat takovéto informace ze strany realizátora aktivit, je limitována požadavky na ochranu osobních údajů osob.

2.2.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

V této části je zpracován přehled aktivit v oblasti Zaměstnanost, tak jak je popisovali jednotliví realizátoři. Údaje jsou strukturovány dle jednotlivých realizátorů a obsahují popis obecného cíle, který si realizátor stanovil a dále upřesňujících dílčích cílů, které by měly vést k jeho naplnění. V některých případech, pokud tuto informaci realizátor uvedl, je součástí i procentuálního vyjádření průběžného naplňování těchto cílů z pohledu realizátora. Součástí jsou rovněž informace o klíčových okolnostech, které dosavadní úspěšnost naplňování, dle vyjádření realizátora, ovlivňovaly.

1. Nonverba, z. ú.

Název projektu: Příprava na trh práce - prostupným zaměstnáním ke zvýšení kompetencí

Obecný cíl aktivit

Jedná se o komplex provázaných odborných poradenských, asistenčních a motivačně-aktivizačních aktivit, jejichž cílem je zlepšit jejich celkovou soc. situaci a připravit je na nástup do pracovního poměru.

Cílem je pomoci 75 osobám ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí odstranit některé bariéry bránící vstup na trh práce. Předpokladem je, že díky účasti v projektu (motivaci/asistenci/poradenství) najde cca 15 osob zaměstnání.

Průběžné naplňování cíle: 70%

V současné chvíli je v projektu zapojeno 53 osob (70,6%). Tyto osoby získaly alespoň jednu formu podpory (tj. některou z motivačně-aktivizačních, edukačních a poradenských aktivit) vedoucí ke zlepšení sociální situace či dovedností potřebných pro úspěšné uplatnění na trhu práce – tedy k plnění hlavního cíle.

- I. **Dílčí cíl** – Aktivizovat cílovou skupinu, posílit osobní kompetence k řešení vlastní situace

Průběžné naplňování cíle: 56,6%

34 osob, které absolvovalo motivačně aktivizační kurz a následně koučink, nebo pokračovalo v dalším vzdělávání. Současně realizátor jako dílčí ukazatel uvedl také osoby, které pokračují v dalším vzdělávání mimo tento projekt. Smyslem projektu

byla tzv. „prostupnost“ (tj. přechod k další úrovni podpory s vazbou na získané kompetence), což se u těchto osob (10) povedlo.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Prostupnost – účastníci, kteří jsou motivováni ke zvyšování kvalifikace v rámci KPSVL následně pokračují v prohlubování vzdělávání v projektech realizovaných z jiných výzev.
- Možnost pilotního ověřování - účastníci nejsou zpočátku připraveni řešit situaci sami (sami si nastavit cíle a kroky), toho je možné docílit postupným přechodem od diagnostických k poradenským aktivitám.

II. Dílčí cíl – Zvýšit zaměstnanost/ zaměstnatelnost (zlepšit dovednosti k uplatnění na trhu práce)

Průběžné naplňování cíle: 46,6%

14 osob, z celkového plánovaného počtu 30 osob nastoupilo a úspěšně absolvovalo tréninková pracovní místa. Sedmi osobám (z plánovaných 15) se úspěšně podařilo nalézt zaměstnání.

Shrnutí

Aktivity realizátora jsou vzájemně propojeny. Cílovou skupinou jsou primárně osoby dlouhodobě evidované na úřadu práce. Realizátor neakcentuje cílovou skupinu osob žijících v SVL.

Další aktivitou, která je součástí projektu, je poskytování dlouhodobého poradenství. Tato aktivita tvoří nedílnou součást vyhodnocování situace osob a je významným prvkem pro jejich rozhodování se o další perspektivě výkonu zaměstnání.

2. RUBIKON Centrum, z. ú.

Název projektu: Prostup k pracovnímu uplatnění

Obecný cíl aktivit

Vybatvit min. 90 osob z CS kompetencemi potřebnými pro uplatnění ve společnosti, přičemž u 50 z nich dosáhnout připravenosti pro okamžité uplatnění na trhu práce.

Primární zaměření je na nezaměstnané osoby s trestní minulostí.

Průběžné naplňování cíle: neuvedeno

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- spolupráce s NNO a některými městskými obvody, dostatek tréninkových míst
- budování sítě spolupracujících zaměstnavatelů
- provádění bilance příjmů před a po nástupu do práce

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Překotné změny v systému přiznání a výplaty dávek hmotné nouze (zákaz DPP pro evidované uchazeče – zaměstnavatelé nebyli ochotni reagovat na změny a nenabízeli DPČ).

- Veřejná služba a její úskalí, stravenky, nepřiznání bydlící dávky na ubytovnu – na druhou stranu tyto opatření někdy působily pozitivně na rozhodnutí osob změnit svou současnou situaci (např. směrem k integraci na trh práce).
- Dlouhá doba procesu zahlazení rejstříku trestů (3-6 měsíců)
- Nedostupnost sociálních bytů a nemožnost najít si levné důstojné bydlení zejména pro jednotlivce

Shrnutí

Realizátor pracuje se specifickou cílovou skupinou, zaměřuje se na podporu při zařazení na pracovní trh osobám po výkonu trestu odnětí svobody. Organizace rovněž disponuje oprávněním k zprostředkování zaměstnání, což umožňuje efektivně provázovat aktivity podpory osob v získávání a obnově pracovních kompetence a následné vyhledávání a zprostředkování pracovního místa dle kompetencí uchazeče o zaměstnání.

3. Statutární město Ostrava

Název projektu: Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava

Jedna z aktivit projektu je zaměřena na oblast pracovního poradenství, aktivita je primárně určena pro ženy se ztíženým přístupem k zaměstnání. Vzhledem k tomu, že projekt naplňuje svými aktivitami priority v oblastech zaměstnanost a rodina a zdraví je reflexe výstupů uvedena v tomto dokumentu v obou oblastech.

- I. **Dílčí cíl** - Do konce září 2018 ověřit nástroje podpory sociálního začleňování a vstupu na trh práce žen ze sociálně vyloučených lokalit, u kterých dochází ke kombinaci více prvků sociálního znevýhodnění a zvýšit uplatnitelnost min. 40 žen z této skupiny.

Průběžné naplňování cíle: 60%

Podařilo se zapojit 38 žen. Většinou šlo o motivované ženy, které se chtěly vrátit na trh práce, což se povedlo dvěma z nich. 6 žen úspěšně prošlo tréninkovým místem (byly zde po dobu 3 měsíců).

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Kvalitní zajištění aktivizačních kurzů pro CS
- Zajištění tréninkových pracovních míst – příspěvkové organizace města
- Vstřícnost zaměstnavatelů (zajišťování formálních náležitostí spojených s nástupem na pracovní místo)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Opoždění zahájení realizace – veřejné zakázky, výběr dodavatele a s tím spojený úbytek zájmu ze strany cílové skupiny.
- Hranice odměny za vykonanou práci ve vztahu k systému sociálních dávek a vyplácených částek – demotivace CS.

Shrnutí

Aktivity podpory zaměstnávání jsou součástí projektu zaměřeného na podporu sociálně vyloučených rodin.

4. Melivita, s.r.o.

Název projektu: Chytrá svačina

Projekt je zaměřen na vznik sociálního podniku a vytvoření a udržení pracovních míst.

Obecný cíl aktivit

Zaměstnání osob znevýhodněných na trhu práce, tzn. s nízkým stupněm vzdělání, která jsou v evidenci Úřadu práce déle než 12 měsíců.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Podařilo se vytvořit pracovní prostředí se zaměřením na výrobu svačin a občerstvení studené kuchyně a postupně zaučit do procesu výroby 3 pracovnice, které dosud neměly s gastronomií vůbec žádné zkušenosti. K adaptaci pracovníků na pracovní prostředí vedla postupná spolupráce se sociální asistentkou a přítomnost manažerky podniku na pracovišti (pravidelná komunikace a podpora při výrobě i prodeji). Podařilo se domluvit postupně zakázky v 9 základních školách. V sociálním podniku působilo k 28. 2. 2018 celkem 5 pracovníků (3 pracovnice z CS, mistrová a manažerka podniku).

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Podpora Magistrátu města Ostravy spočívající v poskytnutí možnosti zúčastnit se schůzek se zástupci vybraných základních škol.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Nedostatečná poptávka po službě – faktická realizace od dubna, tj. v závěru konce školního roku
- Kapacita, náročná logistika
- Omezené finanční možnosti rodičů na úhrady svačin
- Neatraktivita pro „předprodej“ provozovatelům kantýn – společnosti není plátcem DPH

I. Dílčí cíl – vytvoření sociálního podniku

Průběžné naplňování cíle: 100%

II. Dílčí cíl – vytvoření pracovních míst

Průběžné naplňování cíle: 100%

Byla vytvořena 3 pracovní místa, pozitivní je stabilita pracovníků na pracovních místech. Pracovnice si zvýšily kvalifikaci v oboru zaučená kuchařka, získaly a prohlubují si dovednosti v oblasti prodeje.

Shrnutí

Dle vyjádření realizátora pro další udržení sociálního podniku bude klíčové rozšíření portfolia zákazníků tak, aby byl podnik v budoucnu soběstačný a nezávislý na veřejných prostředcích, což v současné době není naplněno (odhad 60% krytí nákladu z činnosti podniku).

5. Vzájemné soužití o.p.s.

Název projektu: Ruku v ruce do práce

Projekt se zaměřuje na problematiku nízké pracovní uplatnitelnosti nejohroženějších skupin obyvatel - Romů a osob ze sociálně vyloučených lokalit na Ostravsku.

Obecný cíl aktivit

Hlavním cílem projektu je pomoci min. 250 osobám z řad sociálně vyloučených, včetně mladých, překonat bariéry bránící ve vstupu na trh práce, zvýšit klíčové kompetence, odborné dovednosti v žádaných oborech a uplatnitelnost na trhu práce.

Průběžné naplňování cíle: 141% (intenzivní spolupráce probíhala s 48 osobami)

K datu prvního milníku bylo aktivitami realizátora podpořeno celkem 353 osob, které využily různou formu a rozsah podpory.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Motivace pozitivními příklady. Téměř polovina z 65 zaměstnanců organizace jsou Romové, kteří motivují své okolí svým příkladem. V realizačním týmu projektu je 1 koordinátor cílové skupiny a 4 terénní zprostředkovatelé, z toho dvě ženy jsou z řad romské minority.
- Pečlivý výběr firem a zaměstnavatelů ke spolupráci – přístup zaměstnavatelů může zájemce o práci z řad CS utvrdit v tom, že než by měli „vykonávat takovou práci, tak to raději budou doma“ apod.
- Individuální přístup k mladým (jiné postoje jednotlivců, než které vyjadřují v rámci skupiny).

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Přístup rodičů – je obtížné namotivovat mládež z cílové skupiny ke vzdělávání a když se to povede, často se stává, že jim to pak rodiče rozmluví nebo nedovolí.
- Dluhové pasti a exekuce většiny účastníků projektu a to často i z řad mladých lidí. Někteří účastníci mají tak vysoké dluhy a exekuce, že se jim zkrátka „neoplatí“ svou situaci řešit.

- I. **Dílčí cíl** – Zvýšit klíčové kompetence, odborné dovednosti v žádaných oborech a uplatnitelnost na trhu práce u 50 osob

Průběžné naplňování cíle: 96%

Dle vyjádření realizátora 48 osob bylo zapojeno intenzivně. Absolvovalo motivační kurzy, pohovory, exkurze (charakter intenzivní spolupráce realizátor blížeji nespécifikoval). Celkem 19 osob získalo zaměstnání

- II. **Dílčí cíl** – Motivovat k vzdělávání - min. 15 mladých nastoupí do učebního oboru.

Průběžné naplňování cíle: 13%

Podalo se ve 2 případech podpořit mladistvé k prohloubení vzdělání, podali si přihlášky, od září by měli nastoupit učební obory zámečnick a truhlář.

Shrnutí

Realizátor se zaměřuje především na romskou minoritu, daří se osoby motivovat k výkonu zaměstnání, jedním z důvodů, který realizátor uvedl je působení prostřednictvím pozitivních „příkladů“ z řad pracovníků organizace.

6. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Realizovaný projekt naplňuje prioritu V. 1. 1. v oblasti SPSZ Rodina a zdraví, která je zaměřena na stabilizaci rodin prostřednictvím podpůrných programů. Aktivitami realizátor souběžně naplňuje i některé priority v dalších oblastech. Z uvedeného důvodu jsou dopady aktivit tohoto realizátora uváděny i v dalších oblastech (tj. zaměstnanost a bydlení).

- I. **Dílčí cíl** – Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti zaměstnávání.

Průběžné naplňování cíle: 10%

Realizátor disponuje povolením ke zprostředkování zaměstnání. Účastníci se učí oslovovat potencionální zaměstnavatele, komunikovat a prezentovat se, účastní se výběrových řízení, což posiluje jejich sebevědomí a motivaci v oblasti pracovních kompetencí a uplatňování se na trhu práce. Je nastavena individuální i skupinová práce s účastníky, což podporuje sdílení zkušeností a potřebných informací.

Klíčové aspekty pro dosahování cíle dle realizátora:

- Celkové nastavení a provázání aktivit – řešení zadlužení a bydlení

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Vícenásobné exekuce a mají vliv na motivaci nastoupit do zaměstnání (dilema CS zda se legální práce vyplatí).

7. Charita Ostrava

Název projekt : Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace

Realizovaný projekt naplňuje prioritu II.1.2. v oblasti bydlení. Při podpoře osob v oblasti bydlení jsou ze strany realizátory – prostřednictvím sociální služby sociální rehabilitace, podporovány další kompetence osob v oblasti získání zaměstnání.

Dle vyjádření realizátora se s osobami zaměřuje na zvládnutí přijímacího pohovoru, včetně toho, aby osoby byly schopny samostatně sestavit životopis a oslovit potencionálního zaměstnavatele.

Dle vyjádření realizátora se 5 osobám podařilo za období prvního milníku získat zaměstnání. Podrobněji k aktivitám realizátora viz bod 2.3.3.

2.2.4 Témata, která je třeba dále řešit

Jedná se o přehled nejčastějších témat, která na setkání s realizátory zaznívala či dilemat která se při realizaci aktivit vyskytovala.

- Nastavení spolupráce s ÚP
- Motivace osob z cílové skupiny (dospělí, mládež)
- Spolupráce se zaměstnavateli – nabídka pracovních míst a míst pro tréninkové zaměstnávání
- Podpora sociálního podnikání – zaměstnávání ohrožených cílových skupin
- Předluženost osob z CS – vliv na rozhodování mezi výkonem práce na běžném pracovním trhu či mimo něj.

2.3 Oblast: Bydlení

2.3.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

II. 1 Rozšíření dostupnosti a udržitelnosti stabilního a důstojného bydlení pro lidi ohrožené nestabilitou i této oblasti

II. 1.1 V Ostravě bude roku 2018 vytvořeno nejméně 190 sociálních bytů

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Priorita byla naplňována ve formě získávání stávajícího bytového fondu města nebo soukromých vlastníků pro potřeby cílové skupiny. Dle vyjádření realizátorů bylo za období prvního milníku získáno nově 322 bytů.

II. 1.2 V Ostravě získá do roku 2018 nově 710 obyvatel kompetence k bydlení prostřednictvím programů podpořených ze strukturálních fondů

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Priorita byla naplňována v rámci více aktivit a projektů zaměřených na oblast bydlení. V období prvního milníku získalo 357 domácnost podporu v bydlení. 272 domácností si bydlení k datu milníku udrželo nejméně 6 měsíců (toto období bylo ze strany realizátorů definováno jako ukazatel úspěšné podpory).

II.2 Vznik a implementace koncepce bydlení

II. 2.1 Do roku 2018 vznikne v Ostravě a bude pilotně odzkoušená koncepce sociálního bydlení

II. 2.1.2 V roce 2016 vznikne a bude schválena koncepce bydlení

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Koncepce byla schválena zastupitelstvem města v roce 2017

III. 2.1.3 V roce 2017 - 18 dojde k pilotnímu vyzkoušení sociálního a dostupného bydlení v Ostravě

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Realizátor - statutární město Ostrava provádí pilotáž v souladu se schválenou Konceptí – viz popis níže v kap. 2.3.3.

II. 3 Rozvoj komunitní práce a participativních metod v oblasti bydlení

II. 3.1 Do roku 2018 přispěje komunitní práce ke kvalitě života 860 obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách a v dalších územích Ostravy

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Priorita je naplňována prostřednictvím aktivit Diecézní charity ostravsko - opavské

II. 4 Podpora programů prevence bezdomovectví

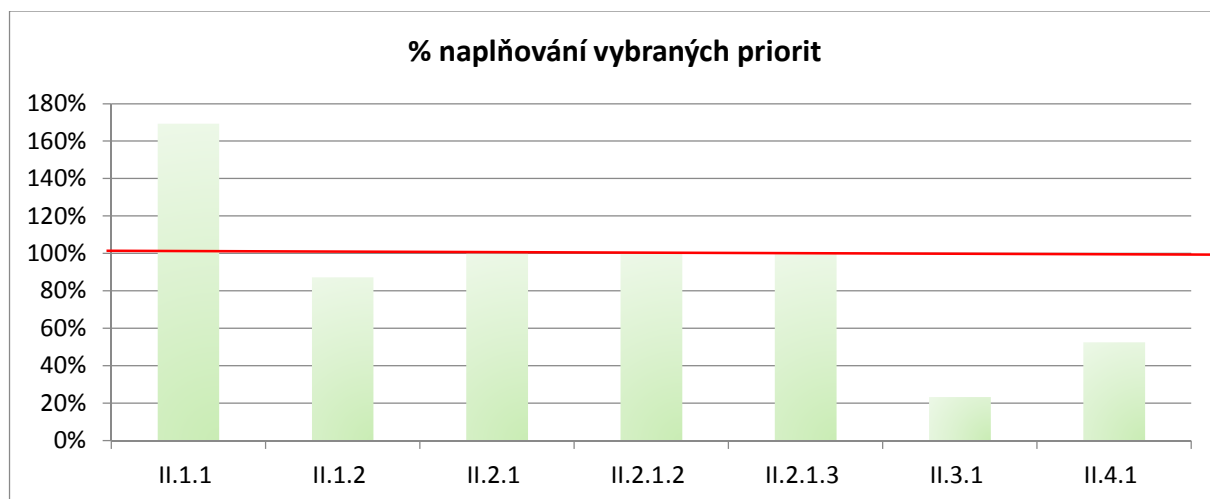
II. 4.1 Do roku 2018 bude prostřednictvím programů prevence bezdomovectví podpořeno minimálně 1020 osob bez stabilního bydlení

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Podpora je osobám bez přístřeší zajišťována prostřednictvím sociální služby terénní program a návazného komplexu služeb Armády spásy v ČR, z.s. a Charity Ostrava. Za období I. milníku získalo podporu celkem 536 osob. Více než polovinu osob se podařilo motivovat a aktivizovat k využívání komplexnější podpory a návazných služeb podporujících řešení nepříznivé sociální situace osob.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti bydlení naplňovány.

Graf 2 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Bydlení

Kvantifikaci naplňování jednotlivých priorit souhrnně a dle jednotlivých realizátorů obsahují následující tabulky

Tab. 9 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení

Priorita SPSZ	Podpořené osoby I. milník	Domácností s podporou v bydlení	Domácnosti úspěšně bydlicí s podporou déle než 6 měsíců	Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení (bytnájem)	Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována zdravotní pomoc, vyřízeny doklady	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování - azylový dům	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování-ubytovna	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování jiný typ sociální služby	Počet domácností v "krizovém bytu"	Počet bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	Vytvořená koncepce bydlení
II. 1.1											242	
II. 1.2	690	357	232	38								
II. 2.1.2											20	1
II. 2.1.3			40	2						5	60	
II. 3.1	200											
II. 4.1	536			13	272	227	38	19	3			
Celkový součet	1 426	357	272	53	272	227	38	19	3	5	322	1

2.3.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tab. 10 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení

Priorita SPSZ	realizátor	soc. služba - druh	Podpořené osoby I. milník	Domácnosti s podporou v bydlení	Domácnosti úspěšně bydlicích s podporou déle než 6 měsíců	Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení (bytnájem)	Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována zdravotní pomoc, vyřízeny doklady	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování azylový dům	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování-ubytovna	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování jiný typ sociální služby	Domácnosti v "krizovém bytu"	Získání dostatečného počtu bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	Vytvořená koncepce bydlení
II. 1.1	CENTROM z.s.	-	viz bod II. 1.2.										242	
II. 1.2	Armáda spásy v České republice, z. s.	TP	35	30	10									
	CENTROM z.s	TP	558	300	173	16								

Priorita SPSZ	realizátor	soc. služba - druh	Podpořené osoby I. milník	Domácnosti s podporou v bydlení	Domácnosti úspěšně bydlících s podporou déle než 6 měsíců	Domácnosti, které přešly do samostatného bydlení (bytnájem)	Osoby bez střechy, které se podařilo navázat na ambulantní službu NDC/NOC	Osoby bez střechy, kterým byla zprostředkována zdravotní pomoc, vyřízeny doklady	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování azylový dům	Osoby bez střechy, které přešla do ubytování-ubytovna	Osoby bez střechy, které přešly do ubytování jiný typ sociální služby	Domácnosti v "krizovém bytu"	Získání dostatečného počtu bytů a jejich následné udržení pro bydlení CS	Vytvořená koncepce bydlení
	Diecézní charita ostravsko-opavská	SAS	52	14	9									
	Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	-	<i>Započítáno v tab. 15</i>	13										
	Charita Ostrava	SR	45		40	22								
II. 2.1.2	statutární město Ostrava	-												1
II. 2.1.3	statutární město Ostrava	-			40	2						5	60	
II. 3.1	Diecézní charita ostravsko-opavská	-	200										20	
II. 4.1	Armáda spásy v České republice, z. s.	TP	486			13	272	208	38	19	3			
	Charita Ostrava	TP	50					19						
Celkový součet			1 426	357	272	53	272	227	38	19	3	5	322	1

Vyjádření úspěšnosti dle realizátorů aktivit je v podobě kvantifikovaných změn, kterých se podařilo dosáhnout osob z cílové skupiny.

Mimo popisovaných a kvantifikovaných změn, realizátoři rovněž kvantifikovali, kolika osobám, nemohla být z důvodu nedostatečného množství bytů zajištěna podpora spojená s bydlením. Dle realizátorů museli za I. milník z kapacitních důvodů (nedostupné bydlení) odmítnout 786 osob.

2.3.3 Reflexe úspěšnosti ze strany realizátorů

1. CENTROM z.s.

Název projektu: Program bydlení CENTROM - Ostrava

Aktivity byly zaměřeny jednak na prioritu „vytvoření nejméně 190 sociálních bytů“ a rovněž prioritu podpořit cílovou skupinu v kompetencích pro bydlení.

Podpora ze strany realizátora probíhala prostřednictvím sociální služby: **terénní program (27 měsíců realizace)**

Obecný cíl aktivit

Bydlení CS v bytech běžného standardu

Průběžné naplňování cíle: 80%

Úspěšnost realizátor odvíjí od počtu osob (300 domácností), kterým bylo poskytnuto bydlení a počtu domácností, které bydlí déle než 6 měsíců (téměř 58%) a přešly z podnájemního vztahu (spolupracující organizace) do nájemního vztahu - 16 domácností.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- počáteční „lustrace“ – v níž se projeví, jak klient spolupracuje a jaký zájem jeví o bydlení.
- znát příjmy osoby, pro možnost ubytování ve vhodném bytě, ale také proto, aby se klient nedostal do dluhových problémů.
- zjištění veškerých informací o klientovi, co se týče jeho rodinné situace a případného nároku na dávky hmotné nouze, které jsou v případě cílové skupiny v 90% hlavním příjmem.
- znalost zákona o pomoci v hmotné nouzi ze strany pracovníků a schopnost předcházet problémům, které by mohly vznikat.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- K 31. 3. 2018 jsou byty poskytovány sporadicky max. 1-2 měsíčně či vůbec žádný. Rozhodnutí majitele bytů, společnosti RESIDOMO s.r.o., o snížení počtu sociálních bytů, bylo sděleno na jednání s touto společností.
- Společnost RESIDOMO s.r.o. začala zpřísnovat své podmínky pro vstup rodin do jejich bytů (hygienických normy) a nebude ubytováno více osob, než je možno na základě nájemní smlouvy – velikost bytu vs. počet osob v domácnosti.

- I. **Dílčí cíl** - Zajištění možnosti bydlení v bytě běžné zástavby pro co nejvyšší počet osob z CS

Průběžné naplňování cíle: 80%

K 1.1.2016 bylo bydlení, na základě podnájemní smlouvy, poskytováno ve 115 bytech. K 1. 1. 2016 bylo cca 150 neuspokojených žádostí. Naplňování cílů projektu je sledováno individuálními plány a to i mimo registrovanou sociální službu.

II. Dílčí cíl - Zvýšení kompetencí CS pro bydlení v bytě / nájemní bydlení

Průběžné naplňování cíle: Nebylo uvedeno

V rámci registrované sociální služby jsou uzavřeny smlouvy z řad podnájemníků organizace, kteří potřebují řešit svou životní situaci kompletně – nejen bydlení, ale také zázemí v rodině, zadlužení, problémy s rodinným rozpočtem apod. U ostatních klientů jsou sledovány kompetence pro přechod do nájemního bydlení – tedy řádná spolupráce – kontakt minimálně jednou v měsíci, úhrada nájemného, řádné prodloužování smluv, úhrada energií a nedoplatků zde vzniklých. Úspěšnost práce spočívá především v pravidelném a intenzivním kontaktu s klientem. Je navázaná dlouhodobá spolupráce s ostatními neziskovými organizacemi, úřady a odděleními OSPOD. U každého klienta je uvedena informace ohledně poskytování služby jinou NNO – v tomto případě opět pravidelný kontakt.

Úspěšným měřítkem je snižování počtu rodin, které z projektu vystupují a rovněž míra zadlužení rodin, která v průběhu projektu klesá. Nyní je procento dluhu měsíčně v průměru na 3-4%. V průběhu projektu byla všem rodinám nastavena záloha tak, aby další zadlužování nevzniklo a pokud, tak minimální.

Shrnutí

Z popisu realizátora vyplývá akcent na práci v bytech a udržení CS v bydlení. Podpora terénního programu je realizována „indoors“ (tj. v rámci bydlení domácnosti), kapacita služby je poměřována počtem bytů „k dispozici“.

Je zjevné, že se realizátorovi podařilo získat významné portfolio bytů, v nichž může zajistit CS bydlení. Dilematem je akcent na „lustraci“ osob v souvislosti s úspěšností udržení bydlení a zajištění podpory osobám, které touto lustrací neprojdou.

2. Diecézní charita ostravsko-opavská

Diecézní charita ostravsko-opavská realizuje v oblasti bydlení dva projekty. První je zacílen na rozvoj a aktivizaci komunity, druhý na podporu osobám v bydlení prostřednictvím sociální služby – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

1. Komunitní práce v Osadě míru

Problémem, na který se aktivity zaměřují je pasivita a apatie obyvatel SVL Osada míru, nezájem o společné problémy, úroveň života v SVL. Projekt se zaměřuje na aktivizaci komunity obyvatel SVL Osada míru v Ostravě - Kunčičkách (cca 240 bytů RPG Byty, cca 750 obyvatel), obývané dominantně Romy.

Obecný cíl aktivit

Aktivizace obyvatel Osady míru

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Přes počáteční potíže dané pasivitou obyvatel, se podařilo vytvořit stabilní jádro lidí, kteří se každý týden scházejí a připravují jednání i aktivity.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Zapojení dalších „mladších“ obyvatel Osady míru (do té doby byli aktivní jen „senioři“ – starousedlíci)
- Zmapovat vztahy mezi skupinami (především příbuzenskými) v lokalitě. Špatné vztahy brání aktivitě obyvatel.
- Získání prostoru pro setkávání jádrové skupiny
- Organizováním diskusních setkání, povzbuzováním sebedůvěry
- Spolupráce s Ostravskou univerzitou - poskytování praxí frekventantům ročního kurzu „Komunitní práce v kontextu SVL.“
- Spolupráce se „zkušenější“ jádrovou skupinou „Společná cesta“ z jižní části Kunčiček – přenos zkušeností, vzájemná podpora.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Negativní vývoj na trhu s bydlením – soukromý majitel 100% bytů plánuje investice, což bude mít za následek neprodlužování nájemních smluv a snahu byty nabídnout „bonitnější“ klientele. Někteří nájemníci už dostali výzvy k vystěhování.

- I. Dílčí cíl** - Vytvoření a personální stabilizace „jádrové skupiny“ Osady míru (tvořené aktivními obyvateli).

Průběžné naplňování cíle: 24%

Jádrovou skupinu Osady míru nyní tvoří 6 osob, které připravují a zapojují se do činností na podporu komunity. Zpočátku bylo obtížné aktivní obyvatele nalézt a motivovat. Nyní se scházejí týdně a připravují akce v SVL nebo jednání s dalšími aktéry ve prospěch všech obyvatel. Průběžně se přidávají další aktivní obyvatelé.

- II. Dílčí cíl** - Zlepšení komunikačního klimatu v SVL – uspořádání akcí na podporu komunity a na zvelebení domů a okolí

Průběžné naplňování cíle: 67%

Podařilo se realizovat 2 akce, do kterých byli zapojeni obyvatelé komunity, podařilo se vyjednat prostředky na zvelebení hřiště.

Shrnutí

Silnou stránkou realizátora je zkušenost a přenositelnost praxe v rámci komunitní práce z další lokality, ve které působí. Možnost sdílet zkušenost podporuje členy komunity a motivuje k aktivitě.

2. Rozšíření sociální služby Šance domova

Aktivity jsou zaměřeny na rodiny s dětmi, podporu při získání odpovídajícího stabilního bydlení prostřednictvím sociální služby a překonání vnitřních i vnějších překážek, které získání a udržení bydlení znemožňují.

Obecný cíl aktivit

Zajistit rodinám s dětmi v bytové nouzi příležitost získat odpovídající a dostupné bydlení, aby rodiče těchto dětí měli reálnou možnost vytvořit svým dětem stabilní domov.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Daří se získávat byty pro žadatele o vstup do programu „Bydlení s doprovodným sociálním programem“.
- Spolupráce s partnerem PORTAVITA, pobočný spolek Zázemí, který zprostředkovává byty pro účastníky projektu.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Rozhodnutí majitele bytů (RESIDOMO s.r.o.) omezit spolupráci s NNO, které realizují projekty sociálního bydlení, a to jak v počtu bytů (prozatím se neprojevílo), tak v rozsahu lokalit, kde jsou ochotni byty poskytovat.
- Personální změny na úrovni realizátora

- I. **Dílčí cíl** - podpořit alespoň 50 rodin v bytové nouzi (tj. cca 80 osob starších 15 let), které budou zařazeny do Bydlení s doprovodným sociálním programem

Průběžné naplňování cíle: 28%

Za období I. milníku (tj. 13 měsíců) se podařilo podpořit 14 rodin.

- II. **Dílčí cíl** - Stabilní bydlení a vlastní nájemní smlouvu získá 50%, tj. 25 rodin

Průběžné naplňování cíle: 0%

K datu I. milníku nebyl s ohledem na krátkou dobu realizace cíl naplněn.

Shrnutí

Sociální služba je úzce provázána na zajištění bydlení. Charakter aktivit je obdobný jako v případě organizace CENTROM z.s.

3. Armáda spásy v České republice, z. s.

Armáda spásy realizuje pro naplnění priorit SPSZ Ostrava dva projekty. První je zacílen na podporu osobám v bydlení, druhý na podporu osob bez přístřeší.

1. Prevence bezdomovectví Ostrava

Prostřednictvím sociální služby: **terénní program** jsou podporovány osoby v získání a udržení bydlení.

Obecný cíl aktivit

Sociální začlenění cílové skupiny do obvyklého standardu života, tj. do existence s bydlením.

Hlavní cíl projektu je průběžně plněn. Z celkového počtu získání 60 bytů pro účely podnájemního bydlení cílové skupiny s podporou sociální práce je v polovině projektu získáno 31 bytů (obsazeno 30 bytů) a navázána spolupráce s městským obvodem Ostrava Jih k získání dalších bytů.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- vznik nové pobočky Prevence bezdomovectví v rámci projektu (rozšíření služby).
- spolupráce s městským obvodem Ostrava Jih a spolupráce se soukromým vlastníkem bytu RESIDOMO s.r.o. na získávání nájemních bytů

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Zdražení nájemních bytů.
- Nedodržení příslibu nabídky nájemních bytů v dohodnutých lokalitách ze strany soukromého vlastníka bytů.
- Navázání spolupráce s městským obvodem Ostrava Jih až od poloviny projektu

I. Dílčí cíl - osoby získají podnájemní bydlení

Průběžné naplňování cíle: 59%

V rámci přípravné fáze se pracuje s žadateli o byt na získání bydlení. Do doby získání bytu je bytová nouze řešena i jinou formou bydlení (azylový dům, ubytovna). Účelem tohoto dílčího cíle je získat podnájemní bydlení a umístění žadatele v bytě.

II. Dílčí cíl - udržení osob v podnájemním bydlení a přechod do nájemní nebo jiné formy bydlení

Průběžné naplňování cíle: 20%

V rámci realizační fáze se pracuje s cílovou skupinou na získání kompetencí k bydlení. Účelem tohoto dílčího cíle je získat vlastní nájemní bydlení v bytě.

Shrnutí

Aktivity jsou obdobně jako v případě organizace CENTROM a Diecézní charity ostravsko-opavské zaměřeny na osoby, pro které se podařilo zajistit bydlení ve standardních bytech. Realizátor byl, z důvodu nezajištění bydlení (nedostatečné kapacity bytů) nucen

v období I. milníku odmítnout 224 zájemců o poskytnutí služby. Obdobně jako zmiňované organizace má tato služba charakter poskytování podpory „uvnitř“ domácnosti.

2. Terénní program pro osoby bez přístřeší v Ostravě

Podpora prostřednictvím sociální služby: **terénní program (15 měsíců realizace)**

Obecný cíl aktivit

Podpora sociálního začleňování osob bez přístřeší žijících na ulici či v různých provizoriích ve městě Ostravě.

Průběžné naplňování cíle: Nebylo uvedeno

- I. **Dílčí cíl** - motivace lidí, aby svou nepříznivou sociální situaci začali řešit a zahájili integrace do společnosti

Průběžné naplňování cíle: 35%

Od začátku projektu osloveno 486 osob, které s organizací spolupracují, osoby jsou podporovány ve změně jejich způsobu života. Je řešena jejich nepříznivá sociální situace, rodinné vztahy, dluhy, bydlení, práce dle jejich přání a potřeb. V období I. milníku se podařilo:

- 56% osob navázat na ambulantní služby
- 7,8% osob využívá pobytovou službu – azylový dům
- 4,3% osob přešlo do jiné formy ubytování (ubytovna, jiná sociální služba)
- 2,7% osob přešlo do bydlení – v bytě

Komentář

U většiny klientů se podařilo získat důvěru a motivovat osoby ke změně (vyřízení dokladů, evidence na ÚP ČR, nárok na dávky v hmotné nouzi, podpora při hledání práce, bydlení, využití dalších služeb).

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora

- kompetentní sociální pracovníci v Terénním programu
- Půjčky na doklady ze sociálního fondu Armády spásy Informovanost klientů o terénním programu a jméno Armády spásy.

- II. **Dílčí cíl** - snižování zdravotních rizik a zajištění osvěty a prevence

Průběžné naplňování cíle: Nebylo uvedeno

Péči o zdraví má na starosti jeden terénní pracovník, který osoby bez přístřeší přímo v terénu oslovuje a ptá se na jejich zdravotní problémy, pomáhá jim jejich zdravotní problémy řešit.

Od zahájení projektu se pro 157 osob, které neměly ošetřujícího lékaře, podařilo tohoto zajistit. V 208 případech se podařilo zprostředkovat zdravotní pomoc

Podařilo se osobu kontaktovat na odbornou lékařskou péči, vyřízením zdravotních průkazů pojištěnce, zjistit dluhy na zdravotní pojišťovně a zařídít splátkový kalendář. Mnoho využilo možnost zdravotní prohlídky, byly osloveny všechny zdravotní zařízení

státní, nestátní v městě Ostrava a seznámeni s cílovou skupinou a terénním programem Péče o zdraví (zpracován informační letáček). Jsou zařizovány doprovody s klienty k odborným lékařům, jsou hledáni vhodní odborníci (gynekolog, zubař, psychiatr, psycholog) a domlouváme návštěvu klienta u nich....

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora

- Možnost rozdávat v terénu balíček „První pomoci „ (základní zdravotnické léky – Paralen, vitamíny C, Mg, mast Bepanthene, spofoplast, obvaz, vat, dezinfekční roztok, oční kapky)
- Vznik ordinace pro chudé (v rámci Armády spásy, ale jedná se o samostatnou organizační jednotku)
- Návštěva internistky MUDr. Pekárkové přímo v terénu
- Informovanost CS - Letáky „Bezdomovec pacientem“

Shrnutí

Z popisu realizátora vyplývá akcent na provádění depistáže v terénu a aktivní vyhledávání osob bez přístřeší – naplňování účelu sociální služby terénní program. Silnou stránkou je provazování na další služby které mohou nabízet kontinuální podporu, rovněž tak spolupráce s lékařkou.

4. Statutární město Ostrava

Název projektu: Koncepce bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava

Obecný cíl aktivit

Cílem aktivit je zajištění dostupnosti nesegregovaného bydlení pro osoby z cílové skupiny na území statutárního města Ostravy, posílit roli Magistrátu města Ostravy jako klíčového aktéra v oblasti bydlení a k tomuto jej zkapacitnit a vytvořit fungující systém sociálního bydlení.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Šíře aktérů zapojených do tvorby koncepčního dokumentu
- Zapojení osob v bytové nouzi či s její zkušeností do tvorby koncepce formou fokusních skupin
- Politická podpora
- Spolupráce s MPSV – zpětná vazba na vytvářené a nastavované procesy, setkávání obcí zapojených do projektu.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Neschválení zákona o sociálním bydlení;
- Dílčí negativní dopady novely zákona o pomoci v hmotné nouzi
- Nespolečné některých aktérů, neshody v ideových východiscích; neporozumění východiskům a cílům projektu u některých aktérů

I. Dílčí cíl - Vytvoření Koncepce sociálního bydlení

Průběžné naplňování cíle: 100%

Koncepce sociálního bydlení byla schválena zastupitelstvem v listopadu 2017. Dochází k pilotnímu ověřování.

II. Dílčí cíl - Pilotní ověření koncepce sociálního bydlení (resp. ověření krizového bydlení a sociálního bydlení).

K realizaci bude k dispozici 5 krizových bytů a 100 sociálních bytů. „Úspěšnost“ domácností je chápána u sociálního bydlení v prodloužení nájemní smlouvy a udržení si bydlení po dobu 1 roku od zabydlení. U krizového bydlení je jím odchod z krizového bytu do standardního bydlení (ať již s podporou v rámci projektu města či do bytu obecního/soukromého vlastníka).

Průběžné naplňování cíle: 89%

Ze 45 smluv domácností v sociálním bydlení projednávaných k prodloužení bylo 40 smluv prodlouženo a 5 ukončeno. Ze záměru získání 100 bytů, se k datu I. milníku podařilo pro účely sociálního bydlení zajistit 60 bytů.

Shrnutí

Podpora v bydlení je ze strany města zajišťována prostřednictvím sociálních pracovníků. Primárně jsou pro účely sociálního bydlení využívány byty ve správě městských obvodů.

8. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Realizovaný projekt naplňuje prioritu V.1.1 v oblasti SPSZ Rodina a zdraví, která je zaměřeno na stabilizaci rodin prostřednictvím podpůrných programů, aktivitami realizátor souběžně naplňuje i některé priority v dalších oblastech. Z uvedeného důvodu jsou dopady aktivit tohoto realizátora uváděny i v daných oblastech (tj. zaměstnanost a bydlení).

I. Dílčí cíl – Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti bydlení

Průběžné naplňování cíle: 40%

Podařilo se nalézt nájemní a podnájemní bydlení pro 13 osob z CS. Úspěchem je propojení programu s programem na práci s dluhy, individuální jednání s vlastníky bytů a doprovázení účastníků.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- vstřícný postoj a spolupráce se soukromými vlastníky (nejvíce Residomo, s.r.o.)
- individuální vyjednávání podmínek s pronajímateli

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- zadlužení CS v oblasti energií, plynu i nájmu, nejprve je nutno vyřešit tuto oblast, až poté je možno přistoupit k hledání vhodnějšího a trvalejšího bydlení

- nedostatek sociálních bytů, přístupných bytů v Ostravě. Byty bývají v neobyvatelných stavech nebo vyloučených lokalitách, ze kterých chtějí lidé pryč.
- Komplikovaná spolupráce v případě získávání bytů ve vlastnictví městských obvodů

9. Charita Ostrava

Charita Ostrava realizuje dva projekty, které se zaměřují na naplňování priorit SPSZ Ostrava v oblasti bydlení.

Prvním projektem je realizace sociální služby **sociální rehabilitace**, zaměřené na podporu osob v bydlení, druhý projekt je zaměřen na podporu osob bez přístřeší prostřednictvím sociální služby **terénní program**.

1. Rozvoj a optimalizace služby sociální rehabilitace

Z popisu aktivit a rozhovoru se zástupcem realizátora vyplynulo, že prostřednictvím aktivity došlo k rozšíření kapacit stávající sociální služby – sociální rehabilitace.

Obecný cíl

Cílem je zvýšit dostupnost služby sociální rehabilitace osobám sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým v nepříznivé sociální situaci spojené s absencí bydlení.

Dle vyjádření realizátora se s ohledem na stabilní zázemí poskytované sociální služby, dlouhodobou činnost organizace v regionu, podporu ze strany města, kraje jsou cílové hodnoty, kterých chce dosáhnout nastaveny tak, aby bylo možné je úspěšně naplnit.

Aktivita se zaměřuje na stávající či bývalé uživatele sociálních služeb azylových domů či jiných služeb sociální prevence (odborné sociální poradenství, krizová pomoc apod.), nebo osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené, osoby doporučené sociálními odbory úřadů městských obvodů statutárního města Ostrava či jinými organizacemi. Jedná se o jednotlivce (muže, ženy), nebo o ženy či muže s dětmi, popř. o celé rodiny, pobírající legální příjem (vč. dávek státní sociální podpory či dávek pomoci v hmotné nouzi), a kteří aktivně přistupují k řešení své sociální situace – tj. mají snahu získat vlastní bydlení, zajišťovat si samostatně své potřeby a uplatnit se na trhu práce.

Z popisu vyplývá, že realizátor pracuje s osobami, které jsou motivovány ke změně své situace.

I. Dílčí cíl – Získání 45 sociálních bytů

Průběžné naplňování cíle: 44%

Za období prvního milníku se realizátorovi podařilo získat pro bydlení osob 20 bytů od soukromých pronajímatelů a městských částí.

II. Dílčí cíl – Osoby mají kompetence k samostatnému bydlení - mají zmapované dluhy, uzavřeny splátkové kalendáře, které jsou následně dodržovány, mají podporu v bydlení, rodiny s dětmi zvládajících s podporou dalších sociálních služeb péči o děti (hygiena, strava, školní docházka, rozvoj dítěte...)

Průběžné naplňování cíle: 90%

Dle vyjádření realizátora 40 domácností zvládá bydlení s podporou služby. V případě 27 osob došlo ke zmapování situace v oblasti zadlužení. 45 osob má zpracovány a naplňuje splátkové kalendáře (zejména se jedná o pohledávky spojené s energiemi). Prostřednictvím sociální služby byly rozvinuty kompetence pro samostatné bydlení (uživatelé služby získali zaměstnání, dokázali vytvořit životopis, aktivně řeší své dluhy, získali základní dovedností v péči o domácnost, dítě...). 22 domácností přešlo z podnájemního bydlení do nájemního bydlení.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Motivovaná cílová skupiny
- Podpora návazných sociálních služeb
- Zkušenost realizátora – vybudované zázemí sociální služby

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Závislost na „politice“ vlastníků bytového fondu.
- Služba přebírá finanční odpovědnost za údržbu bytů – zvyšující se náklady.
- Nižší ochota klientů služby využívat návazné sociální služby podporující jejich kompetence.

Shrnutí

Podpora osobám v bydlení je ze strany realizátora zajišťována prostřednictvím služby sociální rehabilitace, v kontextu ostatních realizátorů se jedná o další druh sociální služby, která je využívána pro zajištění podpory osob v získání a udržení si bydlení.

Jak ze zprávy realizátora vyplynulo, osoby, s nimiž služba pracuje, jsou motivovány ke změně své životní situace, což je zřejmé i z velkého počtu domácností, které za období 1 milníku přešly do stabilnější formy standardního bydlení – z podnájemního do nájemního vztahu. Z vyjádření realizátora vyplynulo, že součástí nabídky aktivit sociální rehabilitace jsou např. dílny – košíkářská, keramická. Kontext podpory osob prostřednictvím těchto aktivit s vazbou na rozvoj jejich kompetencí nebyl realizátorem konkrétněji přiblížen.

Obdobně jako v případě ostatních realizátorů eviduje i Charita Ostrava počet osob, které musely být z kapacitních důvodů odmítnuty. Za období prvního milníku se jednalo o 129 osob. I v tomto případě byly důvodem nedostupnost bytů.

2. Zřízení a rozvoj sociální služby terénní programy

Cílem je zvýšení dostupnosti sociální práce z důvodu absence a potřeby řešit problematiku osob bez přístřeší, zabezpečit vyhledávání osob bez domova a minimalizovat rizika jejich způsobu života.

Zajištění naplňování cíle je realizováno prostřednictvím sociální služby **terénní program**.

Jedná se o službu, která nově vznikla v území, v němž dosud tento druh služby nepůsobil. Realizátor v úvodu věnoval kapacity na zmapování situace osob bez přístřeší. Poskytovatel má stanoveny kvantifikované cíle své služby, pro monitoring dopadů byly

použity tyto cíle, které vhodněji prezentují realizované aktivity, než cíle stanovené v projektu.

I. Dílčí cíl – Zmapování terénu lokality – 8 lokalit

Realizátor prováděl mapování v území Ostrava-Jih, Kunčice, Kunčičky, Vratimov, Hrabová, Nová Bělá, Stará Bělá, Proskovice.

Průběžné naplňování cíle : 75%

Zmapování lokality proběhlo z větší části do 4 měsíců od zahájení projektu, přičemž bylo nalezeno 19 míst, kde se trvale zdržují nebo scházejí osoby z CS.

II. Dílčí cíl – Prokazatelný posun uživatelů TP v řešení své situace u 5 osob. Za takovýto posun realizátor považuje např. podání žádosti o nový občanský průkaz nebo zcela vyřízení nového OP; zaregistrování na ÚP, zdravotních pojišťoven, lékaře; podání návrhů v soudních řízeních a posun v těchto oblastech; jiné kvalitativní posunutí v případech uživatelů služby.

Průběžné naplňování cíle: 380%

Celkové kvalitativní posunutí v individuálních případech u uživatelů sociální služby, bylo shledáno u 19-ti osob z 26-ti, u kterých bylo asistováno při řešení jejich nepříznivé sociální situace.

III. Dílčí cíl – u 20 osob bude uzavřena smlouva o poskytování služby a bude pracováno na řešení jejich nepříznivé sociální situace.

Průběžné naplňování cíle: 250 %

Za období prvního milníku poskytovatel navázal spolupráci s 50 osobami bez přístřeší.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- pracovníci se zkušenostmi s osobami z CS v dané lokalitě
- síťování ve smyslu vytváření sítě kontaktů, podpor uživatelům ze strany osob, institucí a úřadů

Okolnosti zhoršující naplňování cíle:

- Naučit se pracovat se skupinkami mladých drogově závislých bezdomovců
- Vyšší mobilita cílové skupiny v území

Shrnutí

Obdobně jako v případě aktivit Armády spásy, z.ú. se jedná o terénní program, který se zaměřuje na práci s osobami bez přístřeší. Za příklad dobré praxe je možno označit pečlivou depistáž zaměřenou na osoby bez přístřeší, a snahu vymezit pokrytí území službou tak, aby nedocházelo k duplicitní práci s osobami.

Realizátor popisoval změny v postojích cílové skupiny. Konkrétně horší přístup ke spolupráci u mladých drogově závislých osob bez přístřeší na rozdíl od situace starších osob, které mají předchozí pracovní zkušenosti a s tím spojené návyky např. dochvilnost, dodržování dohod apod.

2.3.4 Témata, která je třeba dále řešit

- Závislost na bytové „politice“ dominantního soukromého vlastníka bytového fondu v Ostravě (společnost RESIDOMO s.r.o.)
- Nedostatek bytů ze strany majitelů pro jednotlivce. Zejména nedostatek bytů 1+1.
- Neumísťování rodin s 6 a více osobami - zjevná neochotna dále pronajímat – poskytovat sociální bydlení.
- Komplikovaná spolupráce s ÚP ČR a to hlavně v období novely zákona o pomoci v hmotné nouzi.
- Nedostatek odborných lékařů, kteří chtějí spolupracovat s cílovou skupinou.
- Nemožnost přepravy nemocných z terénu do nemocnice (RZP zasahuje jen v život ohrožujících případech).
- Mění se postoje cílové skupiny osob bez přístřeší (mladí drogově závislí).
- Koordinace při zajišťování podpory v bydlení v různých alternacích – sociální služby různých druhů, sociální pracovníci obce, aktivity neziskových organizací

2.4 Oblast: Vzdělávání

Jak již bylo zmíněno v úvodu, zpracování oblasti vzdělávání bylo podmíněno specifiky projektů, realizovaných v rámci OP VVV.

Projekty inkluzivního vzdělávání vycházely z Místního plánu inkluze v oblasti vzdělávání, jež je přílohou Strategického plánu sociálního začleňování Ostrava, 2015-2018. Jedná se o aktivity zaměřené na tři prioritní potřeby, které byly identifikovány v oblasti inkluzivního vzdělávání:

- A. Posílení předškolní přípravy žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
- B. Posílení inkluzivní role škol a dalších neformálních vzdělávání pro kvalitní start do života
- C. Prohloubení spolupráce aktérů vzdělávání

Hlavním realizátorem projektů je statutární město Ostrava (Magistrát města Ostravy) ve finančním objemu 82 709 935,-Kč. Projekty „Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava I,II“ jsou zaměřeny především na zvýšení školní úspěšnosti dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, s důrazem na děti ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí. Cílem je zvýšení připravenosti škol v oblasti inkluzivního vzdělávání a rozvoj odborných kompetencí pedagogů při práci s těmito dětmi a žáky. V obou projektech je zapojeno více než 30 škol (základních a mateřských) a školských zařízení (SVČ). Hlavní cílovou skupinou jsou žáci/děti ze socioekonomicky znevýhodněného a současně kulturně odlišného prostředí. Podpořeni jsou rodiče dětí a žáků ze znevýhodněného prostředí. Projekty nastavily funkční systém poradenství a podporu rodičům při jednání se zástupci vzdělávacích institucí, sociálních a zdravotních služeb. Dále aktivity jsou realizovány vzdělávacími institucemi (Ostravská univerzita v Ostravě, Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, p.o.) a neziskovými organizacemi v MO Moravská Ostrava a Přívoz, MO Mariánské Hory a Hulváky, MO Poruba.

Obecně prospěšná společnost Vzájemné soužití realizuje projekt a názvem „Vzdělání základ života“, podpořený z výzvy 007, s rozpočtem 16 660 191,13,- Kč. Projekt této NNO je zaměřen

na podporu inkluzivního vzdělávání a motivaci ke vzdělávání znevýhodněných dětí. Cílem projektu je zvýšit úspěšnost dětí především romského etnika na základních školách, podpořit jejich začlenění do běžné předškolní a školní přípravy, podpořit proinkluzivní kompetence budoucích i stávajících pedagogů školek a škol.

Obecně prospěšná společnost SPOLEČNĚ - JEKHEANE úspěšně podala projekt s názvem SPOLU 2 s rozpočtem 4 688 436,75,- Kč. Aktivity budou probíhat do 31.8.2021. Projekt je zaměřen na podporu úspěšného zahájení vzdělávání dětí ze socioekonomicky znevýhodňujícího a kulturně odlišného prostředí. Cílem projektu je otevřít cestu dětem do mateřské školy odbouráváním bariér na straně romských rodin i na straně pedagogů z mateřských škol v ostravské lokalitě Přívoz, skrze pozitivní komunikaci mezi neformálním předškolním centrem a mateřskými školami působícími v lokalitě, motivováním rodičů a dalšími aktivitami. Projektem bude podpořeno neformální předškolní centrum.

Hodnocení o naplňování cílů v oblasti inkluzivního vzdělávání vychází z (1) šetření, jež bylo provedeno zúčastněnými neziskovými organizacemi za účelem monitorování aktivit a plnění Místního plánu inkluze v rámci ORP Ostrava na konci kalendářního roku 2017, a (2) Hodnocení Místního plánu inkluze v návaznosti na Strategický plán sociálního začleňování ve městě Ostravě ze začátku roku 2018, na kterém se podílely všechny partnerské organizace.

V rámci šetření za účelem monitorování aktivit a plnění Místního plánu inkluze, přílohy č. 1 Strategického plánu sociálního začleňování Ostrava, 2015 - 2018 v rámci ORP Ostrava poskytli v polovině kalendářního roku 2018 zpětnou vazbu organizace z řad nestátních neziskových organizací: Spolu pro rodinu, z.s., Bílý nosorožec, o.p.s., Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s., Vzájemné soužití o.p.s., Armáda spásy v ČR, z.s. , Beleza, z.s., CENTROM z.s., Saleziáni Dona Bosca, Sdružení S.T.O.P., z.s., Diecézní charita ostravsko-opavská, SPOLEČNĚ-JEKHEANE, o.p.s.

2.4.1 Priority v oblasti inkluzivního vzdělávání dle MPI

Priorita 1.1: Podpořit předškolní přípravu dětí ze sociálně vyloučeného prostředí

Priorita 1.2: Zvýšit odborné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání

Priorita 2.1: Podpořit školní úspěšnost žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí včetně posílení neformálního vzdělávání

Priorita 2.2: Zvýšit odborné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání

Priorita 3.1: Realizace aktivit na podporu spolupráce všech dotčených subjektů v oblasti inkluzivního přístupu za koordinační podpory města a Agentury pro sociální začleňování

2.4.2 Naplňování priorit dle stanovených indikátorů MPI:

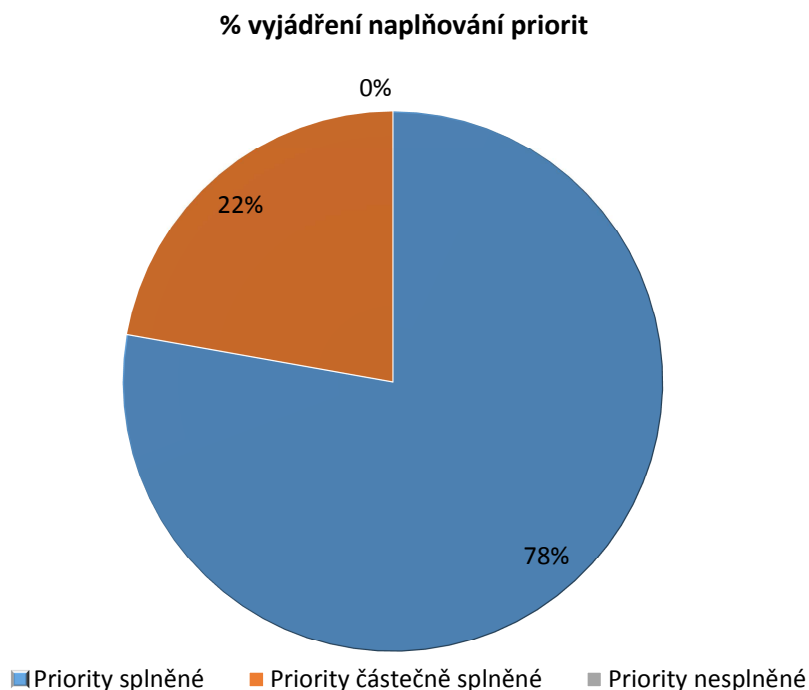
Tab. 11 Přehled priorit SPSZ Ostrava a jejich naplňování – oblast Vzdělávání

Priorita	Indikátor	Naplnění	Komentář	Časové rozmezí
1.1.1	5 podpořených sociálně znevýhodněných dětí v předškolních centrech min. 95 osob/žáků, 40 osob/rodičů.	Ano	Došlo k podpoření dětí v předškolních centrech v lokalitách Moravská Ostrava a Přívoz (Zadní Přívoz, Přední Přívoz), Slezská Ostrava, Mariánské Hory s přiměřenou odpovídající kapacitou. Aktivity probíhají minimálně 4 dny v týdnu.	2017-2019
1.1.2	8 organizací zajišťující odpolední aktivity v průběhu pracovního týdne. Bezplatné víkendové akce pořádané SVC – Ostrava Zábřeh	Ano	Jedná se o Střediska volného času, které realizují aktivity pro děti, žáky a jejich rodiče.	2017-2019
1.1.3	Podpora ohrožených rodin spolupracujících s rodičovským centrem	Částečně (stále probíhá)	Probíhá za podpory pracovníků z NNO.	2017-2019
1.1.4	Návštěva a zapojení 80 rodičů společenských aktivit s dětmi ročně	Ano	Jedná se o různé školní i mimoškolní akce, kterých se zúčastňují rodiče žáků.	2017-2019
1.1.5	Počet besed s rodiči zaměřených na ranou péči ročně (předškolní centrum /ročně 32. Počet podpořených rodičů /ročně 140. Celkem od roku 2015 počet besed min. 40, počet podpořených rodičů min. 200.	Ano	Pořádání společných besídek, dílen, workshopů za účelem zapojení rodičů.	2017-2020
1.1.6	Účast a doprovod rodičů při jednání na úřadech a u lékařů. Vznik rodinných center a sítí.	Ano	Individuální práce pracovníků NNO s rodičem dle jeho potřeb.	2017-2020
1.1.7	Podpora fungování stávající předškolní centra min. 5, počet podpořených sociálně znevýhodněných dětí v předškolních centrech min. 95 osob/žáků, 40 osob/rodičů. Celkem od roku 2015 počet podpořených žáků min. 160 žáků, 70 rodičů.	Ano	Jedná se o pořádání rozvojových setkání a společných akcí pro rodiče a děti, pořádání vzdělávacích aktivit v oblasti rané péče, metodická práce rodičů s dětmi, rozvoj rodičovských kompetencí. Probíhají společné akce s rodiči v rámci předškolního centra.	2017-2020
1.1.8	58 podpůrných personálních opatření asistent pedagoga, 11 podpůrných opatření školní asistent, 1 podpůrné opatření sociální inkluze, zřízení NNO metodik ŠA a AP a koordinátor inkluze	Částečně	Jsou realizovány ve spolupráci s PPP a městem. Zajištění odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků pro práci s dětmi se SVP, odborná pomoc pedagogům, rodičům.	2017-2020

Priorita	Indikátor	Naplnění	Komentář	Časové rozmezí
1.1.9	MŠ je vybaveno pomůckami k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání	Ano	Došlo k vybavení pomůckami pro žáky se SVP.	2017-2020
1.2.1	51 podpořených osob ve vzdělávání	Částečně (stále probíhá)	Jedná se o pedagogické pracovníky, kteří absolvují vzdělávací programy DVPP nebo jsou metodicky podporováni.	2017-2020
1.2.2	60 pracovníků MŠ participujících na výměně zkušeností s kolegy při návštěvě jiné MŠ. 25 pracovníků proškolených formou interního mentoringu	Ano	Výměna zkušeností mezi pedagogy, návštěvy škol. Podpora hospitací a sdílení dobré praxe, podpora interního mentoringu či jiné formy kolegiální podpory v MŠ, vzájemné návštěvy mezi MŠ.	2017-2020
2.1.1	47 podpůrných opatření ve školách 10 sdílených úvazků	Ano	Na základě doporučení PPP, odborná pomoc pedagogům, žákům, rodičům	2017-2019
2.1.2	38 pozic zřízených ve školách za účelem podpory spolupráce rodiny a školy	Ano	Jedná se o facilitátory spolupráce, mentory. Podpora nepedagogických odborných pracovníků ve školách - pilotní ověření pozice koordinátor inkluze ve škole, školní asistent, sociální pedagog s cílem podpořit spolupráci rodiny a školy.	2017-2019
2.1.3	Počet podpořených 293 žáků / ročně	Ano	Jedná se o žáky, kteří jsou doučováni.	2017-2019
2.1.4	55 klubů a kroužků na školách min / min 1 h týdně. 663 podpořených žáků	Ano	Jedná se o kluby a kroužky na školách, které navštěvují žáci.	2017-2019
2.1.5	30 realizátorů kteří podporují 1185 žáků ročně, 1177 pořádaných aktivit	Ano	V průběhu letních měsíců a volna se realizují vzdělávací akce na podporu čtenářské a matematické gramotnosti ve školách, kde jsou rodiče a pracovníci NNO.	2017-2019
2.1.6	1285 podpořených žáků / 96 akcí	Ano	Jedná se o kariérové poradenství formou různých akcí pro žáky.	2017-2019
2.1.7	Bezbariérová rekonstrukce 10 ZŠ	Částečně	Probíhá za podpory města (IROP).	2017-2019
2.2.1	774 podpořených osob včetně pracovníků v rámci schváleného projektu města, Rozvoj rovného přístupu ve městě Ostrava (200 osob) 117 akcí ročně	Ano	Realizace DVPP v oblasti inkluze, DVPP min. 8 a 16 hodin.	2017-2019
2.2.2	142 podpořených osob formou mentoringu, kolegiální podporou / 38 ZŠ 75 realizovaných návštěv	Ano	Podpora hospitací a sdílení dobré praxe, podpora interního mentoringu či jiné formy kolegiální podpory v ZŠ, vzájemné návštěvy	2017-2018

Priorita	Indikátor	Naplnění	Komentář	Časové rozmezí
			mezi ZŠ.	
3.1	5 akcí ročně 40 podpořených osob	Částečně	Probíhají veřejná setkání prostřednictvím seminářů, diskusí, osvětových akcí. Hledá se konsenzus při zavádění inkluzivního vzdělávání v dané lokalitě.	2017-2019
3.2	2 akce ročně, 40 podpořených osob	Ano	Výjezdové a výměnné stáže tuzemské a zahraniční, určené pro pedagogy MŠ a AZŠ, realizují se za podpory města.	2017-2019
3.3	1,0 úvazek koordinátora inkluze	Ano	Podpořen z projektu města. Jedná se o koordinační činnost, koordinátor sleduje dění na školách, zjišťuje potřeby škol. Pravidelně komunikuje se zástupci obce. Navrhuje nová zlepšení v rámci vzdělávací politiky apod., vyhodnocuje MPI.	2017-2019
3.4	1,0 úvazek metodika asistentů pro obec	Částečně	Podpořen z projektu města. Poskytuje metodickou pomoc asistentům ve školách podle legislativy, doporučuje různá školení, další možnosti rozvoje apod.	2017-2019
3.5	2 metodická setkání ročně, 20 podpořených osob	Ano	Setkání metodiků a pedagogů. Jedná se o podpůrnou činnost.	2017-2019
3.6	1 kulatý stůl ročně, 2 workshop realizovaný prostřednictvím diskuze	Ano	Realizovaná setkání za podpory města a ASZ, jedná se o workshopy, besedy, kulaté stoly zaměřené na poskytování informací o vzdělávacím systému ČR.	2017-2019
3.7	4 workshopy ročně, zaměřené na eliminaci školního neúspěchu	Ano	Jedná se o motivační a osvětovou činnost pro rodiče (přímá práce s rodiči), podpora rodičů při jednání s pedagogickými pracovníky, sociálními a zdravotními službami.	2017-2019

Graf 3 Stav naplňování priorit v oblasti Vzdělávání

V případě naplňování priorit v oblasti Vzdělávání, nelze konkrétně vyjádřit úroveň naplňování jednotlivých priorit.

2.4.3 Témata, která je třeba dále řešit

- Problém návaznosti a udržitelnosti fungování školských poradenských pracovišť včetně pozice psychologa, speciálního pedagoga a asistenta pedagoga po ukončení projektu
- Vysoký počet žáků ohrožených předčasným odchodem ze systému vzdělávání
- Nedostatečná podpora pro usnadnění přechodu žáků z primárního na sekundární stupeň vzdělávání
- Nedostatečná podpora profesní přípravy žáků na začlenění na legálním trhu práce

2.5 Oblast: Prevence rizikového chování

2.5.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

IV. 1 Zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí

IV. 1.1 V letech 2016 - 2018 bude soužití ve vyloučených lokalitách a jejich okolí podpořeno prostřednictvím 6 asistentů prevence kriminality

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

V rámci projektu realizovaného statutárním městem Ostrava bylo zaměstnáno 6 asistentů prevence kriminality. Dle realizátora je však počet, s ohledem na velikost města a počet vyloučených lokalit, nedostatečný.

IV. 1.2 Do roku 2018 dojde ke zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím vzdělávání min. 700 obyvatel lokalit

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO - JINAK

Naplňování probíhá zejména ve formě zvyšování participace občanů na řešení konkrétních situací. Zapojování probíhá např. ve formě otevřených jednání k tématům, jež se týkají dané lokality. Za období I. milníku bylo uskutečněno šest otevřených jednání (Mariánské Hory a Hulváky -2x, Poruba 1x, Ostrava-Jih 1x, Slezská Ostrava – Kunčičky 2x). Vzdělávání nebylo v období I. milníku realizováno.

IV. 2 Podpora výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež

IV. 2.2 Do roku 2018 bude v 6 lokalitách Ostravy podpořená dostupnost a udržitelnost výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež v zařízeních s min. okamžitou kapacitou 360 osob

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Je naplňováno prostřednictvím aktivit organizace Bílý nosorožec. Za období I. milníku bylo podpořeno 11 osob.

IV. 3 Podpora integračních aktivit pro osoby po návratu z výkonu trestu nebo žijících rizikovým způsobem života

IV. 3.1 Do roku 2018 dojde k podpoře integrace 150 osob během výkonu a po výkonu trestu do společnosti a na trh práce

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Naplňování probíhá prostřednictvím aktivit organizace Nová šance z.s. Činnosti jsou zaměřeny na podporu pracovních kompetencí. Za období prvního milníku bylo podpořeno celkem 53 osob.

IV. 3.2 Do roku 2018 dojde ke zmírnění rizik vyplývajících z provozování placeného sexu prostřednictvím kontaktování, vzdělávání, terapie a krizové pomoci 150 sexuálním pracovnícím

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Prostřednictvím aktivit organizace ROZKOŠ bez RIZIKA bylo podpořeno celkem 338 osob. Organizace zajišťovala provádění testů na pohlavně přenosné infekce, ve 12 případech se prokázalo infekční onemocnění, 78 osob se podařilo motivovat a navázat na další služby.

Oproti předpokladu se podpora realizátora týkala výrazně většího počtu osob.

IV. 4 Zmírňování rizik návykového chování

IV. 4.1 Do roku 2018 dojde nově k podpoře 170 klientů prostřednictvím programů protidrogové prevence a prevence patologického hráčství a 200 žáků bude v této oblasti vzděláno

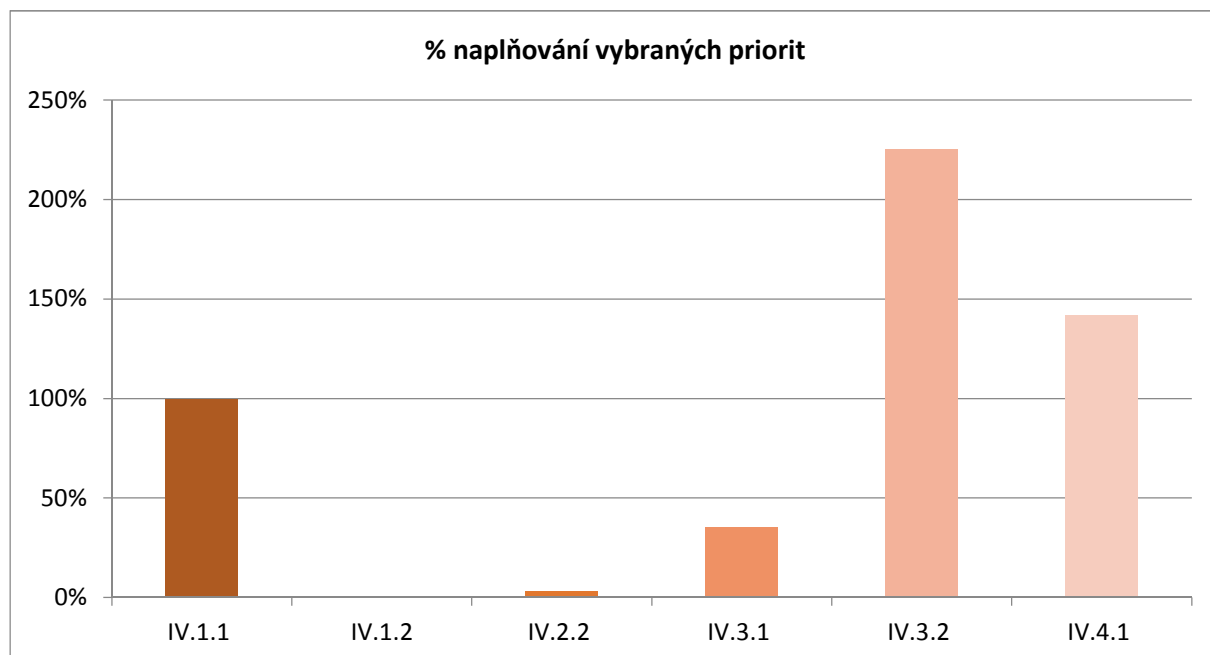
Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Plněna je jedna část priority. Prostřednictvím sociální služby terénní program zajišťované organizací Renarkon o.p.s. bylo podpořeno celkem 241 osob závislých na návykových látkách, z toho 229 osob podporu kontinuálně využívá.

Oblast vzdělávání žáků, není součástí aktivit realizátora.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti prevence rizik naplňovány.

Graf 4 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Prevence rizik

Tab. 12 Dopady aktivit priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik

Priorita SPSZ	Podpořené osoby I. milník	Počet APK	Pochůzková činnost se strážníky a APK	Zjištěné přestupky v SVL	Osoby aktivně zapojené do rozhodování v lokalitě	Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	Počet osob kontinuálně využívajících službu	Osoby navázané na další službu	Počet testů na PPI	Počet zachycených PPI	Snížení zdravotních rizik drogy=počet vrácených setů	Počet osob, které získaly nové prac.kompetence	Počet osob, které nastoupily do zaměstnání
IV. 1.1		6	33	463										
IV. 1.2					0	6								
IV. 2.2	11						6							
IV. 3.1	53												21	14
IV. 3.2	338								45	616	12			
IV. 4.1	241							229	170			17 000		
nelze jednoznačně určit	275													
Celkový součet	865	6	33	463	0	6	6	229	215	616	12	17 000	21	14

2.5.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tab. 13 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik

Priorita SPSZ	realizátor	Podpořené osoby I. milník	Počet APK	Pochůzková činnost se strážníky a APK	Zjištěné přestupky v SVL	Osoby aktivně zapojené do rozhodování v lokalitě	Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	Počet osob kontinuálně využívajících službu	Osoby navázané na další službu	Počet testů na PPI	Počet zachycených PPI	Snížení zdravotních rizik drogy=počet vrácených setů	Počet osob, které získaly nové prac.kompetence	Počet osob, které nastoupily do zaměstnání
IV. 1.1	statutární město Ostrava		6	33	463										
IV. 1.2	statutární město Ostrava					0	6								
IV. 2.2	Bílý nosorožec, o.p.s.	11						6							
IV. 3.1	Nová šance, z.s.													21	14

Priorita SPSZ	realizátor	Podpořené osoby I. milník	Počet APK	Pochůzková činnost se strážníky a APK	Zjištěné přestupky v SVL	Osoby aktivně zapojené do rozhodování v lokalitě	Jednání, při kterých byla zapojena veřejnost	Počet osob, u nichž došlo ke snížení projevů rizikového chování	Počet osob kontinuálně využívajících službu	Osoby navázané na další službou	Počet testů na PPI	Počet zachycených PPI	Snížení zdravotních rizik drogy=počet vrácených setů	Počet osob, které získaly nové prac.kompetence	Počet osob, které nastoupily do zaměstnání
IV. 3.2	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. S.	338								45	616	12			
IV. 4.1	Renarkon o.p.s.	241							229	170			17 000		
nelze jednoznačně určit	Vzájemné soužití o.p.s	275													
Celkový součet		865	6	33	463	0	6	6	229	215	616	12	17 000	21	14

2.5.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

1. Bílý nosorožec, o.p.s.

Název projektu: Interaktivní program sekundární prevence

Obecný cíl aktivit

Aktivity jsou zaměřeny na osoby ve věku 15 – 18 let, které vykazují rizikové chování a jsou v péči sociálních kurátorů, pracovníků probační a mediační služby, zařízení ústavní výchovy. Cílem je eliminace rizikového a společností negativně vnímaného chování, podpořit mladistvé osoby v nalézání společensky přijatelných prostředků k uspokojování potřeby seberealizace.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Spolupráce s magistrátem města Ostravy, zejména s oddělením sociálně právní ochrany dětí
- Prostupnost mezi aktivitami (možnost osob přecházet mezi programy tak aby podpora vyhovovala situaci a jejich potřebám)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Nedošlo k propojení všech zapojených subjektů do intervencí s účastníkem (škola, rodič, OSPOD, NNO, poradenské zařízení, lékaři atd.).

I. Dílčí cíl – Změna postojů a projevů rizikového chování

Průběžné naplňování cíle: 75%

U 6 osob z cílové skupiny došlo k pozitivní změně v životě, navázání vztahu s realizačním týmem a k postupnému zlepšování životních podmínek.

Systematická práce s klientem probíhá prostřednictvím výchovně vzdělávacího programu ve formě uzavřené skupiny, po dobu šesti měsíců, s cílem dosáhnout změny v postojích a chování účastníků v oblasti rizikového chování, a to vše v bezpečném prostředí uzavřené skupiny.

V případě, že osoby nejsou schopny docházet do uzavřené skupiny, mají možnost účastnit se otevřené skupiny. Do té se podařilo zapojit celkem 48 osob.

II. Dílčí cíl – Rodiče se aktivně zapojují do aktivity zaměřených na jejich děti

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Pro komplexní práci je realizována rodičovská skupina. Zde se pracuje s rodiči, kteří jsou vedeni k zvládnutí náročných situací při výchově/komunikaci s osobou vykazující poruchy chování.

Shrnutí

Dle vyjádření realizátora, je důležitým prvkem terapeutická práce s klientem. Terapeut je zaměřen výlučně na jednoho klienta. Práce probíhá formou reflektivních a motivačních rozhovorů mapujících proces osobnostního rozvoje v uzavřených skupinách. Dle

nastavené evaluace je možno reflektovat změny v přístupech účastníků aktivity (např. snižování agresivity, dovednosti pro řešení konfliktů apod.).

2. Nová Šance, z.s.

Název projektu: Nová šance pro integraci osob po návratu z výkonu trestu

Obecný cíl aktivit

Úspěšná integrace do společnosti, na otevřený trh práce, do zaměstnavatelských aktivit u minimálně 120 osob starších 15 let, žijících na území Ostravy ve výkonu trestu odnětí svobody (VTOS), po výkonu trestu a menšinově osoby, které nebyly ve VTOS.

K datu prvního milníku bylo podpořeno celkem 53 osob.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Spolupráce s ostravskými věznicemi
- Nepříznivé klimatické podmínky (dle realizátora v jejich důsledku byly osoby z CS více motivované k aktivizaci)

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- neuvedeny

- I. **Dílčí cíl** – Podpora 35-40 osob z CS v posílení nebo obnově jejich pracovních návyků, získání nových řemeslných pracovních dovedností a k podílení se na vytváření hodnot užitečných pro společnost

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

K datu prvního milníku získalo 21 osob dovednosti v oblasti řemeslných prací.

- II. **Dílčí cíl** – U cca 50 osob z CS zvýšíme individuálním pracovním poradenstvím předpoklady pro uplatnění na trhu práce a 15-20 osob z CS pomůžeme s posunem na pracovní místa organizovaná ÚP ČR, do sociálních podniků a jiných zaměstnaneckých aktivit

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

14 osob absolvovalo pracovní poradenství a byly podpořeny v nalezení práce na pracovním trhu.

Shrnutí

Aktivity realizované prostřednictvím projektu mají charakter individuálních a skupinových aktivit zaměřených na prevenci recidivy, vzdělávacích a pracovních aktivit, poradenství zaměřeného na trh práce. Jedná se o oblasti hospodaření, zadlužení, hledání zaměstnání. Návuk pracovní a řemeslných dovedností probíhá v truhlářské, zámečnické a keramické dílně.

3. Statutární město Ostrava

Název projektu: Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistentů prevence kriminality a multidisciplinárního přístupu

Obecný cíl aktivit

Stabilizace bezpečnosti a zlepšení stavu veřejného pořádku v SVL a dalších rizikových lokalitách, posílení systému prevence kriminality ve městě a snížení kriminality na území SVL a města.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Na území statutárního města Ostravy bylo v rámci vstupní analýzy identifikováno celkem 15 vyloučených lokalit. Dle vyjádření referujícího pracovníka města j z pohledu dopadů na změny v míře kriminality obtížné reflektovat vliv 6 asistentů prevence kriminality. Pro evaluaci dopadů bylo vybráno 9 lokalit. V těchto jsou sledovány údaje o vývoji přestupků a trestní činnosti.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- velký progres v aktivním zapojování APK do Multidisciplinárních týmů (MdT) – z pasivních aktivními členy, zlepšení vzájemných vztahů
- znalost prostředí lokality ze strany APK
- motivační prvek APK pro osoby v lokalitách (integrační)
- stabilita – víceletost – financování činnosti APK

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- rozdílná východiska pro práci s cílovou skupinou – městská policie (udržení pořádku, prvky represe) a odbor sociální – Magistrát města Ostravy (sociální práce, podpora, zplnomocňování)
- rozdílnost systémů

I. Dílčí cíl – Vytvořit a zajistit fungování kvalitního týmu 6 motivovaných asistentů prevence kriminality (fungujících současně jako příklady pozitivních vzorů v SVL).

Zajistit plnou podporu činnosti týmu APK prostřednictvím metodického vedení a rozvoje mentorem týmu APK vč. podpory rozvoje spolupráce APK se strážníky Městské policie Ostrava

Průběžné naplňování cíle: 100%

Pozice asistentů jsou obsazeny, jedná se o stabilizovaný tým, který se, v případě že dochází k odchodům pracovníka k jinému zaměstnavateli, daří doplnit. Asistenti jsou průběžně vzdělávání, mají podporu supervize. Asistenti jsou zapojení do multidisciplinárních týmů, kde získávají důležité informace pro výkon své práce.

II. Dílčí cíl - Zajistit plnou podporu činnosti týmu APK prostřednictvím metodického vedení a rozvoje mentorem týmu APK, vč. Podpory rozvoje spolupráce APK se strážníky Městské policie Ostrava

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Úspěšnost aktivity spatřuje realizátor zejména v konání společných pochůzek APK a strážníků městské policie. APK volají hlídky k případům – vidí postupy městské policie a mohou se učit, strážníci vidí reakce na APK v terénu – pozitivní zpětné vazby.

III. Dílčí cíl Podpořit zavedení a pilotní ověření nových metod práce s cílovou skupinou zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, prevenci kriminality a veřejného pořádku, a to se zapojením min. 100 osob ze SVL

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

V rámci činnosti APK formou intenzivnější podpory či intervence a v rámci činnosti MdT zapojováním do rozhodovacích procesů, participativních metod, příp. realizaci vzdělávacích seminářů pro osoby ze SVL.

V popisu naplňování tohoto cíle realizátor uváděl řadu úskalí, spojených s aktivním zapojováním cílové skupiny s tím že zejména ze strany členů multidisciplinárního týmu se jednalo o značně inovativní způsob práce, na nějž si postupně zvykali. Popisovány byly pozitivní aspekty tohoto přístupu – vzájemné naslouchání, vzhled do situace, strategie zapojení cílové skupiny a vlivy podporující úspěšné zapojení (znalost prostředí, nasazení jednotlivců).

Shrnutí

Realizátor se snaží propojovat vyhodnocení preventivní činnosti APK s vlivem na ukazatele kriminality. Za inovativní prvek podpory a zapojení do řešení situace v SVL je možno považovat činnost multidisciplinárních týmů, na nichž dochází k předávání poznatků, což může zvyšovat koordinaci v preventivním působení.

4. ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.

Název projektu: JAK na TO - Prevence rizik v sexbyznysu

Obecný cíl aktivit

Snížení rizikového sexuálního chování, násilné trestné činnosti, dalších sociálně patologických jevů (závislost, suicidum, domácí násilí, sexuální násilí, kyberšikana, mobing, předluženost, dlouhodobá nezaměstnanost) u žen pracujících v sexbyznyse formou primární, sekundární a terciální prevence.

Aktivity jsou realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program, odborné sociální poradenství**

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Bylo provedeno 616 testů na pohlavně přenosné choroby, v případě pozitivních výsledků zprostředkována zdravotnická intervence.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- zajištění kapacity pro nabízení doprovodů
- realizace testů na PPI
- znalost práce s cílovou skupinou

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Poradenské centrum je pro některé z žen spojeno s vyšším prahem dostupnosti. U nově oslovovaných žen z privátních služeb naráží pracovníci na obavy a nedůvěru, která je dána potřebou anonymity a diskrétního prostředí
- Ženy s ohledem na specifika profese – stigmatizaci, ostrakizaci – citlivě reagují na sbírání demografických, statistických a osobních údajů. Většina žen, která se rozhodne opustit sexbyznys, již nechce být nijak spojována s touto oblastí a sdílet svůj příběh.

- I. **Dílčí cíl** – Snížení výskytu pohlavně přenosných chorob (dále jen PPI) a rizikových sexuálních praktik, včetně snížení rizik nákazy a zjištění o nakažení závažnou pohlavně přenosnou chorobou (HIV apod.)

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Podarilo se zachytit PPI a zajistit léčbu žen. Při opakovaných kontaktech s ženami služba reflektuje, že díky podpoře ženy znají rizikové sexuální praktiky, zásady bezpečnějšího sexu, umí používat ochranné sexuální pomůcky, mají přehled o PPI a příznacích onemocnění, možnostech vyšetření a léčby, znají svůj zdravotní stav a proces léčby a důsledky neléčení.

- II. **Dílčí cíl** – Posílení žen v nepříznivé sociální situaci a snížení výskytu sociálně patologických jevů (kriminalita, předluženost, nezaměstnanost, chudoba, násilí, závislosti) včetně podpory žen v procesu k odchodu ze sexbyznysu.

Průběžné naplňování cíle : nekvantifikováno

Podpora je zajišťována prostřednictvím poradenského centra – sociální služba odborného sociálního poradenství. Dle vyjádření realizátora (viz výše), je náročnější motivovat osoby k využívání ambulantní služby, nicméně je zřejmé, že se jejím prostřednictvím daří provazovat osoby na další zdroje a odborné služby. Z pohledu zpětné vazby k úspěšnému dosahování definovanému v dílčím cíli, avizoval realizátor úskalí v zjišťování změny po ukončení podpory – viz informace výše.

Shrnutí

Zaměření z pohledu ostatních aktivit je unikátní s ohledem na cílovou skupinu, s níž realizátor pracuje. Podpora je zajišťována prostřednictvím dvou druhů sociálních služeb. Konkrétně služby terénní program a v ambulantní formě je dále s osobami pracováno v rámci odborného sociálního poradenství.

5. Renarkon o.p.s.

Název projektu: Rozšíření terénního programu Renarkon v Ostravě

Obecný cíl aktivit

Zvrátit či alespoň zmírnit negativní vývoj v oblasti návykového chování obyvatel s důrazem na oblast drogové závislosti v SVL na území města Ostravy

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Aktivity jsou realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program**

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- zmapování současného stavu podob ubytoven a vyloučených lokalit v rámci města Ostravy. To přispělo k efektivnějšímu působení terénních pracovníků ve vybraných částech a to tam, kde problematika návykových látek je skutečně aktuální.
- znalost lokalit a uvedení do komunit romského etnika prostřednictvím kolegy z terénního programu Ostrava.
- informace o lokalitách prostřednictvím setkávání na multidisciplinárních týmech v rámci městských obvodů v Ostravě.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Vyšší míra migrace klientů tj. jejich přesuny, stěhování v rámci celého města a celková nestálost cílové skupiny na jednom místě
- Omezené finanční částky na zdravotnický materiál
- Vzdálenosti mezi lokalitami, časově náročnější dojezdy prostřednictvím MHD = nižší flexibilita pracovníka

- I. **Dílčí cíl** – Motivovat cílovou skupinu/klienty k bezpečnějšímu a šetrnějšímu způsobu aplikace drog.

Průběžné naplňování cíle: 100%

Podařilo se kontaktovat, vyhledat a oslovit 241 osob. V rámci programu harm reduction dochází k výměně injekčních setů, pozitivní je že klienti tuto službu využívají pravidelně.

Osoby využívají podporu kontinuálně, část se podařilo propojit na další návazné služby.

- II. **Dílčí cíl** – zřízení a realizace terénního programu protidrogové prevence Renarkonu a snížení zdravotních rizik souvisejících s užíváním drog

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Aktuálně kontinuální podporu využívá 229 osob. V rámci výměnného programu, byla k datu prvního milníku provedena výměna 17 000 injekčních setů.

Shrnutí

Klienti získávají větší povědomí o existenci služeb, které se zabývají návykovým chováním. Získávají možnost využít program harm reduction, terapeutické služby, zprostředkování nástupu do léčby, až po následné péče – doléčování. Distribuce zdravotního materiálu v rámci harm reduction – snížila riziko zdravotních problémů a současně umožňuje službě pravidelný kontakt s klienty. Služba má přehled o drogové problematice v jednotlivých lokalitách. Pravidelná distribuce zdravotnického materiálu umožňuje při kontaktech s klienty motivační rozhovory vedoucí buď ke změně návykového chování, nebo alespoň k dodržování zásad „bezpečného užívání“.

6. Vzájemné soužití o.p.s.

Název projektu: Společně za práva a bezpečí

Obecný cíl aktivit

Vytvořit v sociálně vyloučených lokalitách bezpečnější prostředí a to zejména snahou o zmírnění či eliminaci sociálně patologických jevů a jejich dopadů na obyvatele těchto lokalit a ubytoven v rámci města Ostravy a to v součinnosti s Policií ČR.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Realizační tým zkušených terénních pracovníků, kteří jsou úspěšní při navazování kontaktu s cílovou skupinou a snaze tak získávají informace z lokality.
- Ochota některých zúčastněných subjektů při odhalování a řešení problémů lokalit či ubytoven
- Účast na multidisciplinárních napomáhající ke komplexnímu řešení vzniklé situace
- Formát multidisciplinárních setkání, která probíhala v komorním prostředí s blízkou spoluprací Policie ČR. Pod záštitou MMO se v rámci multidisciplinárních setkávání často provádí analýzy, výzkumy apod., které dávají stávajícím setkáním jiný charakter.

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- součinnost s Magistrátem města Ostrava a úřady městských obvodů při ověřování termínů akcí na území města/obvodu

- I. **Dílčí cíl** – Monitorování a samostatnou pochůzkovou činností v 9 lokalitách /depistáž/ 2 terénní asistenti zjistí latentní trestní činnost, vyhledají osoby a v případě jejich zájmu jim zprostředkují pomoc

Průběžné naplňování cíle: 92%

V rámci pochůzkové činnosti je osobám v lokalitě rovněž zprostředkováno poradenství a pomoc. V období I. milníku byla zprostředkována pomoc či rada 297 osobám.

- II. **Dílčí cíl** – lepší se komunikace mezi obyvateli a PČR, obyvatel sám ohlásí trestnou činnost

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Pracovníci, kteří s Policií ČR pravidelnými společnými pochůzkami budovali důvěru mezi lokalitou a policií přispěli k odstranění strachu a obav obětí trestných činů z policie a bylo jim tak umožněno svou situaci řešit. (např. časté řešení domácího násilí, kdy terénní pracovnice připravila podmínky na setkání s policií v rámci společné pochůzky, odhalování nelegálních varen drog, řešení případu týrání zvířat, apod.)

Shrnutí

Aktivity jsou analogické s činností asistentů prevence kriminality. Součástí projektu jsou besedy s obyvateli, v období I. milníku proběhly celkem 4 besedy s mládeží v sociálně vyloučených lokalitách. Zájem dětí roste besedu od besedy, aktivně o probíraných tématech diskutují, zajímají se o ně a informují se o dalších plánovaných besedách.

Dle vyjádření realizátora, terénní pracovníci před realizací projektu působili v sociální službě terénní program – cílem realizátora je po ukončení projektu začlenit tyto kapacity do kmenové sociální služby, kterou organizace v současné době rovněž zajišťuje.

2.5.4 Témata, která je třeba dále řešit

- Koordinace a širší zapojování aktérů do podpory osobám z cílové skupiny
- Flexibilita - dostupnost služeb v závislosti na přesunech cílové skupiny v území
- Financování nákladů na zdravotnický materiál poskytovaný v rámci harm reduction
- Dlouhodobá udržitelnosti pozic APK

2.6 Oblast: Rodina a zdraví

2.6.1 Priority SPSZ Ostrava v oblasti

V.1 Adresná podpora rodin znevýhodněných v naplňování rodičovských práv a povinností

V.1.1 Do roku 2018 bude 400 rodin nově stabilizováno prostřednictvím podpůrných programů

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Na naplňování priority se podílely aktivity realizované Centrem sociálních služeb Ostrava, o.p.s., organizací CENTROM z.s. a Vzájemné soužití o.p.s. Aktivity se dotýkaly oblastí podpory a stabilizace rodiny, bydlení, zaměstnanosti a podpory v řešení zadluženosti. Vzhledem k tomu, že SPSZ Ostrava blížeji nespecifikoval pojem „stabilizace rodiny“ jsou do vyhodnocení naplňování priority započítány všechny rodiny, které od uvedených realizátorů získali v období I. milníku podporu. Jednalo se celkem o 251 rodin. Z toho 68 rodin ukončilo v daném období s realizátory spolupráci v důsledku naplnění účelu spolupráce.

V. 3 Zvýšení zdravotní gramotnosti rodin a jednotlivců ohrožených sociálním vyloučením

V. 3.1 Do roku 2018 dojde u 500 obyvatel sociálně vyloučených lokalit ke zvýšení zdravotní gramotnosti

Úroveň naplnění priority: ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO

Priorita je naplňována prostřednictvím aktivit dvou realizátorů - CENTROM z.s. a Spolu pro rodinu, z.s. K prvnímu milníku bylo podpořeno celkem 319 osob. V případě 135 osob se podařilo zajistit a motivovat osoby k zdravotnímu ošetření (praktický lékař, pediatr, stomatolog, gynekolog). 34 osob dle vyjádření realizátora má kompetence samostatně svou situaci ve zdravotní oblasti řešit.

V. 4 Vytvoření koncepce rodinné politiky ve statutárním městě Ostrava

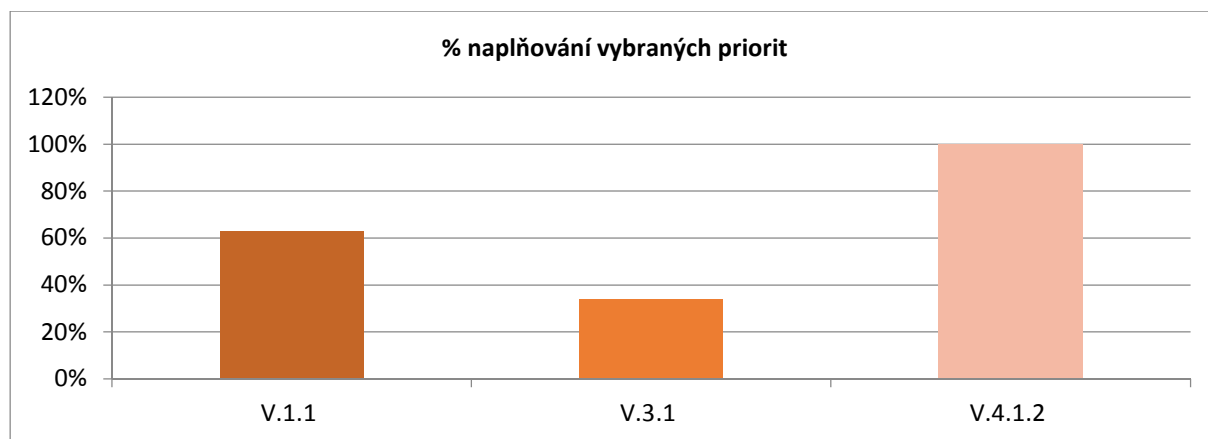
V. 4.1.2 Do konce roku 2017 bude připravená koncepce rodinné politiky

Úroveň naplnění priority: SPLNĚNO

Prioritu zajišťovalo v rámci aktivit projektu statutární město Ostrava. Na podzim roku 2018 bude Koncepce rodinné politiky předložena ke schválení orgánům města.

Následující graf vyjadřuje, v jaké procentuální míře jsou jednotlivé priority SPSZ Ostrava v oblasti zaměstnanosti naplňovány.

Graf 5 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Rodina a zdraví

Tab. 14 Dopady aktivit dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví

Priorita SPSZ	Podpořené osoby I. milník	Počet osob se zmapovanými dluhy	Počet zastavených exekucí	Podané návrhy na oddlužení	Počet schválených návrhů oddl.	Pravidelná příprava do školy)	Případy zabránění umístění dětí do NRP	Osoby se znalostmi pro řešení své situace	Počet případů kde se podařilo dosáhnout					Besedy v oblasti zdraví	Koncepce RP
									Registrace u prakt.lékaře	Stomat. ošetření	Pravidelných gyn. prohlídek	Docházky dětí na preventivní prohlídky	Proočkovanosti dětí v rodině		
V. 1.1	266	76	111	15	12	26	29								
V. 3.1	319							34	48	24	12	16	35	13	
V. 4.1															1
Celkový součet	585	76	111	15	12	26	29	34	48	24	12	16	35	13	1

2.6.2 Naplňování priorit dle dopadů na cílovou skupinu a jednotlivých realizátorů

Následující tabulka obsahuje přehled, jak se na naplňování priorit podíleli jednotliví realizátoři projektů.

Tab. 15 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví

Priorita SPSZ	Realizátor	Podpořené osoby I. milník	Počet osob se zmapovanými dluhy	Počet zastavených exekucí	Podané návrhy na oddlužení	Počet schválených návrhů oddl.	Pravidelná příprava do školy)	Případy zabránění umístění dětí do NRP	Osoby se znalostmi pro řešení své situace	Počet případů kde se podařilo dosáhnout					Besedy v oblasti zdraví	Koncepce RP
										Registrace u prakt.lékaře	Stomat. ošetření	Pravidelných gyn. prohlídek	Docházky dětí na preventivní prohlídky	Proočkovanosti dětí v rodině		
V. 1.1	CSS Ostrava, o.p.s.	100	76	111	15	12										
	CENTROM z.s.	96														
	Vzájemné soužití o.p.s.	70					26	29								
V. 3.1	CENTROM z.s.	167								48	24	12	16	35	13	
	Spolu pro rodinu, z.s.	152							34							
V.4.1	SMO														1	
Celkový součet		585	76	111	15	12	26	29	34	48	24	12	16	35	13	1

2.6.3 Reflexe úspěšnosti aktivit ze strany realizátorů

1. CENTROM z.s.

V oblasti SPSZ Rodina zdraví realizuje organizace dva projekty. První z nich akcentuje podporu v oblasti zdravotní gramotnosti, druhý se orientuje na podporu rodinám v evidenci OSPOD.

1. Zdravotní prevence v sociálně vyloučených lokalitách

Obecný cíl aktivit

Zlepšení dostupnosti, informovanosti cílové skupiny - zdravotní gramotnost

Dle realizátora, je v lokalitě Vítkovice do projektu zahrnuto 70% obyvatel. Osoby spolupracují, zajímají se o témata besed a přednášek, svou preventistku dobře znají a mají k ní důvěru. V lokalitě Radvanice – nejsou výstupy dle očekávání realizátora. Důvodem je opakovaná obměna preventistky, nespolupracující cílová skupina, přičemž se velká část osob se v průběhu roku odstěhovala, dochází k vyliďňování lokality. Úspěšnost intervencí v lokalitě realizátor odhaduje na 30%.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- důvěra klientů – aktivita se dostala do povědomí spolupracujících organizací a sociálních odborů.
- Vhodné personální zajištění – osvědčily se plné pracovní úvazky – stabilizace pracovníků

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- V úvodu projektu fluktuace pracovníků
 - Migrace cílové skupiny
 - V krátkém čase lze očekávat, že „vstřícné“ ordinace budou mít plnou kapacitu a bude obtížné zajistit osobám z CS zdravotní péči
 - nedostupnost stomatologické péče – (lékařů je dle sdělení prezidenta stomatologické komory dost, mají své ceníky – a někteří jsou finančně nedostupní)
 - Dlouhé objednací lhůty
 - Na straně CS – nespolehlivost, strach z vyšetření.
 - Nedostatek pediatrů
- I. **Dílčí cíl** - Díky spolupráci s rodiči, školami a dalšími podpůrnými subjekty se zlepšila proočkovanost dětí a docházka na preventivní prohlídky.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Aktuálně realizátor spolupracuje s 35 rodinami, které mají děti, u nichž se podařilo dosáhnout proočkovanosti, 16 rodin je podporováno v pravidelné docházce s dětmi na preventivní prohlídky.

II. Dílčí cíl - Ve spolupráci s ordinacemi, s organizacemi na území města dojde k zaregistrování osob u praktického lékaře a stomatologa

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dosud se dařilo nalézt spolupracující a vstřícné ordinace, tím je myšleno ordinace kde není problém s přijetím klienta.

Podařilo se:

- 48 osob zaregistrovat u praktického lékaře
- 24 osobám zajistit stomatologickou péči - dostavili se k lékaři a mají ošetřen chrup
- 12 - ti ženám zajistit gynekologa

Shrnutí

Podporu cílové skupině realizátor zajišťuje mimo rámec sociální služby (rozdíl od organizace Spolu pro rodinu z.s.). Realizátor poskytuje podporu CS zejména v oblasti zprostředkování a komunikace se zdravotnickými pracovníky, zajišťuje doprovázení CS k lékařskému ošetření. V rámci jedné z aktivit se podařilo zajistit služby logopedky, která spolupracuje s 8 rodinami.

2. Ohrožené rodiny z agendy OSPOD a ubytoven

Obecný cíl aktivit

Eliminace extrémního sociálního vyloučení cílové skupiny. Realizátor se primárně zaměřuje na ohrožené rodiny v agendě OSPOD a rodiny žijící na ubytovnách.

Dle vyjádření realizátor úzce propojuje aktivity se sociálními službami, které provozuje a rovněž s projektem který realizuje v oblasti bydlení (viz popis v kap. 2.3.3).

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- Pracovníci s kvalifikací sociální pracovník
- Spolupráce s OSPOD Radvanice a Bartovice, Vítkovice
- Neomezený vstup do ubytovny Hlubina na základě dohody s vlastníkem
- Členství v projektu Potravinové banky – získávání materiální a potravinové pomoci pro osoby z CS

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Legislativní změny zákona o hmotné nouzi, kterou se změnil podmínky nároku na stravenky při příspěvku na živobytí
- „Přeslužbovanost“ klientů prostřednictvím ostravských neziskových organizací – realizátor uváděl kontext nižší motivace klientů aktivně měnit svou životní při vysoké míře podpory ze strany organizací a rovněž tak různého přístupu organizací.

I. Dílčí cíl - Stabilizace rodin akutně ohrožených odnětím dětí a rozpadem (u rodin v agendě OSPOD).

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dopadové ukazatele – tj. indikátory stabilizace rodin realizátor konkrétně nevedl, v diskuzi bylo odkazováno na plnění IPOD nastaveného ze strany OSPOD.

II. Dílčí cíl - Podchycení akutně ohrožených rodin na ubytovnách

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dopadové ukazatele – tj. co je účel „podchycení“ rodin realizátor konkrétně nevedl, v diskuzi byla akcentována spolupráce s OSPOD.

Realizátor uvedl, že k datu prvního milníku byla ukončena spolupráce s 35 osobami, u nichž byl naplněn účel spolupráce. Bohužel konkrétnější popis v čem je spěšnost spatřována – v čem se změnila situace osob, realizátor nevedl.

Shrnutí

Organizace ve významné míře plní „zakázky“ sociální pracovníků OSPOD jednotlivých městských částí. Ze strany zástupců realizátora byl zdůrazňován princip jednoho subjektu pracujícího s celou rodinou tak, aby byly eliminovány rozdílné přístupy v práci, ke kterým může docházet v případech, kdy v zájmu rodiny intervenue více subjektů.

Koordinační role OSPOD v této oblasti nebyla podrobněji s realizátorem probírána. Pro vyjasnění spolupráce by bylo žádoucí získat zpětnou vazbu ze strany spolupracujících orgánů sociálně právní ochrany dětí.

2. Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.

Název projektu: Motivační programy - komplex práce s lidmi sociálně vyloučenými a vyloučením ohroženými

Obecný cíl aktivit

Zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení nepříznivých aktuálních situací, týkajících se oblastí bydlení, zaměstnání a zadlužení, které je ohrožují sociálním vyloučením nebo je již ze společnosti vylučují.

Aktivity Centra sociálních služeb se zaměřovaly rovněž na oblasti zaměstnanosti a bydlení. Dopady v těchto oblastech jsou uvedeny v předchozích kapitolách.

V této části jsou reflektovány dopady aktivit zaměřených na řešení předlužení osob z cílové skupiny, jež má zásadní dopady na úspěšnost osob v oblasti získání standardního bydlení a zaměstnání.

Průběžné naplňování: neuvedeno

Realizátor v období prvního milníku podporoval celkem 100 osob (80 rodin), kterým byla poskytována podpora v oblasti zajištění bydlení, zaměstnání a řešení zadlužení.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora:

- výběr vhodných odborných pracovníků dluhového poradenství
- akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení

- spolupráce s dalšími subjekty NNO (Armáda spásy v ČR, z.s., Diecézní charita ostravsko - opavská aj.), ÚP ČR, úřady městských obvodů, aj.
- novela insolvenčního zákona – akreditace, možnost zastavit exekuce

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Nedochovilnost CS, neplnění úkolů – nedoručení nutných podkladů pro návrh na oddlužení
- Práce s dluhy u osob s nízkými příjmy, v evidenci ÚP ČR, na dlouhodobé nemocenské a vysokými dluhy mají omezené až nulové možnosti řešení a zůstávají v nekonečné spirále exekucí.

- I. **Dílčí cíl** - zvýšit úroveň kompetencí CS pro schopnost samostatného řešení svých nepříznivých aktuálních situací – v oblasti dluhů.

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dle popisu realizátora došlo v období I. milníku u 76 osob k zmapování dluhů. Podařilo se zastavit celkem 111 exekucí. V 15 případech byl podán návrh na oddlužení (tj. cca 20% osob) a ve 12 případech soud oddlužení schválil (tj. 80% úspěšnost podaných návrhů na oddlužení)

Shrnutí

Aktivity realizátora jsou vzájemně provázány – viz popis výše. Za příklad dobré praxe lze označit aktivity realizátora vedoucí k zastavení neoprávněných exekucí.

3. Spolu pro rodinu, z.s. (dříve Sdružení sociálních asistentů, z.s.)

Název projektu: Zdravotně-sociální pomoc a další programy pro rodiny s dětmi

Obecný cíl aktivit

Zlepšení zdravotní gramotnosti a podmínek pro péči o zdraví obyvatel SVL na území města Ostravy prostřednictvím nové sociální služby "zdravotně-sociální pomoci", reagující na zdravotně-sociální rizika a podmínky v SVL.

Aktivity jsou realizovány prostřednictvím sociální služby - **terénní program**

Klíčové aspekty dosahování cílů dle realizátora:

- spolupráce s aktéry v terénu, resp. ve městě, díky čemuž se zvyšuje příliv klientů přímo z terénu, na doporučení.
- fungující depistáže a získávání nových klientů

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- nedostatek lékařů na území města, kteří jsou schopni/ochotni přijímat nové pacienty.
- je náročné navázání cílové skupiny, nový model je neznámý a proto se zatím jeví jako nepotřebný/neužitečný

- I. **Dílčí cíl** - Osoby, kterým selepší zdravotní gramotnost - získají napojení na zdravotní služby,lepší své znalosti a návyky

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

V období I. milníku byly postupně nastavovány procesy uvnitř služby, služba prozatím pilotována a nastavení v ní jsou průběžně upravována dle přibývajících zkušeností. Fungují depistáže a získávání nových klientů, daří se dodržovat krátkodobější spolupráce. Služba se stává zavedenou, lidé už pracovníce poznávají.

Služba k tomuto datu podpořila 152 osob, z toho 133 osob do té doby podporu žádné služby v této oblasti nevyužívalo.

- II. **Dílčí cíl** - Osobám se usnadní (změní) životní situace, díky znalostem řeší svou životní situaci v rodině

Průběžné naplňování cíle: nekvantifikováno

Dle vyjádření realizátora se u 34 osob podařilo ověřit zlepšení jejich znalostí a kompetencí v oblastech financí, sociální a zdravotní gramotnosti, trhu práce a právní problematiky.

Shrnutí

Projekt je realizován první rok. Sociální služba k datu prvního milníku nefungovala celý rok. Dle vyjádření realizátora, se za tuto dobu se podařilo stabilizovat tým a nastavit fungování služby, které se ale stále pilotuje. Zakázky se postupně ustalují a dochází ke zkracování doby potřebné podpory, což je u tohoto druhu služby žádoucí. Není problém získávat novou klientelu, sociální pracovníci služby jsou stále plně vytíženi a na maximum možné obsluhují klientů. Dle vyjádření realizátora je jednou z klíčových činností, doprovázení osob k lékařům a zprostředkovávání pomoci.

V lokalitách se podařilo efektivně fungovat v rámci depistáží, čím dál tím více nových klientů přichází do služby na získané doporučení třetí osoby. Dle doposud získaných poznatků jediný závažný problém, který může úspěšné fungování služby ovlivnit je nedostatek dostupných lékařů na území města Ostravy (a to ve všech typech zaměření).

Mimo činnosti spojené s poskytováním sociální služby jsou realizovány i vzdělávací aktivity a programy na podporu rodičovských kompetencí a kompetencí k samostatnému životu u mladých dospělých ze sociálně znevýhodněného prostředí.

4. Statutární město Ostrava

Název projektu: Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava

V oblasti Rodiny a zdraví realizuje statutární město Ostrava projekt, který se ve významné části zaměřuje i na oblast zaměstnanosti, viz popis v části 2.2.3. Aktivita zaměřená na oblast Rodiny a zdraví se koncentrovala na vytvoření strategického dokumentu města – vytvoření Koncepce rodinné politiky města Ostrava.

Obecný cíl aktivit

Celkový rozvoj systému podpory rodin a zlepšení postavení rodin sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených ze sociálně vyloučených lokalit na území města Ostravy. Vytvoření ucelené Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostrava s akčním plánem podpory rodiny.

Průběžné naplňování cíle: 80%

Za tvorbou koncepce rodinné politiky stojí práce odborníků pracovní skupiny složené ze zástupců rodin, expertů z řad státních i nestátních organizací zabývajících se rodinnou problematikou. Postupně vzniká ucelený materiál, který má za cíl rozvoj uceleného systému podpory rodin a jeho fungování na území města. Koncepce se tvoří s ohledem na konkrétní potřeby obyvatel Ostravy, kteří měli možnost v průběhu roku vyjádřit své názory a představy v rámci tzv. fokusních skupin. Dokument bude schvalován Radou města a Zastupitelstvem města Ostravy v průběhu měsíce září.

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora

- Zapojení partnerů do spolupráce při tvorbě dokumentu

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- V důsledku změn na pozici koordinátora došlo ke zpoždění v tvorbě dokumentu.

5. Vzájemné soužití o.p.s.

Název projektu: Adresná podpora rodinám ve spolupráci s OSPOD

Aktivita, které realizátor zajišťuje, jsou zaměřeny na ohrožené rodiny s dětmi v agendě sociálně právní ochrany dětí. Mimo tuto aktivitu je realizátor rovněž poskytovatelem sociální služby – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (není financováno v rámci KPSVL). Dle vyjádření realizátora byla, pro zajištění aktivit vyčleněna, část personálních kapacit sociální služby.

Obecný cíl aktivit

Rodina je schopna naplňovat rodičovská práva a povinnosti vedoucích k ochraně dítěte a posílení stability v rodině.

Průběžné naplňování cíle: neuvedeno

Klíčové aspekty pro dosahování cílů dle realizátora

- Navázání spolupráce s OSPOD

Okolnosti zhoršující naplňování cíle

- Důsledky vyčlenění kapacit pracovníků ze sociální služby a motivace osob z CS ke změně spolupráce

- I. **Dílčí cíl** - u 70 rodin prostřednictvím posilování rodičovských kompetencí ve spolupráci s OSPOD, se předejde k prohloubení tíživé situace a zabránění umístění dětí do náhradní rodinné výchovy či péče.

Průběžné naplňování cíle: 41%

V období I. milníku realizátor podporoval 52 rodin. U 29 rodin se podařilo dosáhnout stanovené cíle – v návaznosti na opatření dle IPOD.

- II. **Dílčí cíl** - Rodič obnoví a upevní narušené kontakty v rodině. Prostřednictvím asistovaných kontaktů, umožníme bezpečný a smysluplný kontakt mezi rodiči a dětmi: napomoci upevnit narušené kontakty v rodinách, obnovit komunikaci v rodině, kde z různých důvodů (výkon trestu, pobyt v zahraničí) byl kontakt mezi

členy rodiny přerušen Poskytnout podporu a doprovázení jednomu s rodičů při předání.

Průběžné naplňování cíle: 50%?

Realizátor uvedl pouze procentuální stav plnění cíle, konkrétní počet realizovaných asistovaných kontaktů a rodin, u kterých se díky této aktivity podařilo situaci stabilizovat, realizátor nevedl.

III. Dílčí cíl - Rodič vnímá vzdělávání dětí pozitivněji, pravidelným doučováním dětí /důraz bude kladen na přítomnost rodiče/. Rodiče povedeme k pozitivní výchově ve vzdělávání dětí a přispějeme k dosažení lepších výsledků ve školní výuce, k připravenosti dětí na vstup do první třídy a k omezení absence ve škole.

Průběžné naplňování cíle: neuvedeno

Dle vyjádření realizátora jsou v současné době podporovány rodiny, v kterých žije celkem 26 dětí předškolního a školního věku. K datu prvního milníku předpokládané změny realizátor nekvantifikoval.

Shrnutí

Aktivity zajišťované realizátorem jsou úzce provázány na spolupráci s OSPOD. Jak z popisu realizátora vyplynulo, došlo k oddělení některých aktivit původně realizovaných (fakultativně?) v rámci sociální služby - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Z popisu se jeví, že části klientů sociální služby byly nabídnuty aktivity v rámci realizace projektu. Dle popisu realizátora vyplývá, že v úvodu byl problém osoby ke spolupráci namotivovat. Lze se domnívat, že tyto osoby, před realizací využívaly podporu sociální služby a změna na „projektovou“ podporu, pro ně mohla být nesrozumitelná. Totéž popisuje realizátor v případě OSPOD.

Realizátor sdělil, že v důsledku přesunu kapacit pracovníků na aktivity projektu, došlo ke snížení kapacity sociální služby. Cílem realizátora je, po skončení projektu, opět navýšit kapacity sociální služby.

2.6.4 Témata, která je třeba dále řešit

- Nedostupnost zdravotních služeb pro cílovou skupinu
- Předlužení osob a nemožnost situaci za stávající legislativní úpravy insolvenčního zákona řešit
- Motivace rodičů ke vzdělání dětí a jejich podpora při vzdělávání dětí
- Koordinace podpory ohrožených rodin s cílem zajistit účelnou a efektivní pomoc – síťování služeb pro rodiny s ohroženými dětmi

3 Rozvoj sociálních služeb v rámci SPSZ Ostrava

Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, některé z aktivit jsou realizátory zajišťovány prostřednictvím sociálních služeb.

V následující tabulce je přehled druhů služeb, které se na realizaci priorit v jednotlivých oblastech podílejí, jejich personální zajištění a roční náklady na jejich zabezpečení, které realizátoři uvedli.

Tab. 16 Přehled vybraných parametrů sociálních služeb dle oblastí SPSZ Ostrava, druhů a poskytovatelů

Oblast	Druh sociální služby, poskytovatel	počet úvazků v přímé práci	počet úvazků v nepřímé práci	Roční náklady (za rok 2017)
Bydlení	SAS			
	Diecézní charita ostravsko-opavská	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
	TP	17,20	2,90	8 678 939
	Armáda spásy v České republice, z. s.	8,20	1,40	4 738 300
	CENTROM z.s	6,50	1,50	2 666 700
	Charita Ostrava	2,50	0,00	1 273 939
	SR	2,40	0,00	692 357
	Charita Ostrava	2,40	0,00	692 357
Prevence rizik	OSP	0,95	0,30	936 596
	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.	0,95	0,30	936 596*
	TP	3,00		933 839
	Renarkon o.p.s.	2,00	neuveďeno	933 839
	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.	1,00	neuveďeno	viz služba OSP
Rodina a zdraví	TP	3,00		
	Spolu pro rodinu, z.s.	3,00	neuveďeno	Dle poskytovatele bude vyčísleno po stabilizaci služby
Celkový součet		26,55	3,20	11 241 731

* náklady souhrnně včetně služby terénní program

Informace týkající se definovaných údajů sociálních služeb nebyly ze strany některých realizátorů uvedeny. Jedním z důvodů byla skutečnost, že služba nebyla poskytována celý kalendářní rok a zejména údaje týkající se nákladovosti by mohly být z tohoto důvodu zkrácené. Toto bylo akcentováno zejména v případě nově vzniklých služeb, u nichž v úvodu docházelo k nastavení služby a precizaci postupů.

V rámci projektů byly rozvíjeny služby prevence, poskytované terénní a ambulantní formou. V nejvyšším počtu (z hlediska počtu služeb) se rozvoj týkal podpory osob a domácností v udržení bydlení. Je patrná variabilita druhů sociálních služeb, které se na tuto podporu zaměřovaly.

Z hlediska počtu osob, kterým nemohla být z kapacitních důvodů podpora služby zajištěna, uváděli tento údaj zejména poskytovatelé v oblasti bydlení. Nedostatečné kapacity služby spojovali, s nedostupnými kapacitami bydlení (nikoliv vlastní kapacitou – personální, provozní služby), neboť poskytování sociálních služeb v oblasti bydlení bylo úzce provázáno se současným zajištěním standardního bydlení pro domácnosti.

Mimo služby, které vznikly nebo navýšily kapacity, došlo v případě organizace Vzájemné soužití o.p.s. k situaci opačné a to ke snížení kapacit sociální služby v důsledku zajištění aktivit částí pracovníků do té doby zajišťujících poskytování sociálních služeb sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Dle vyjádření bude cílem realizátora v budoucnu dosáhnout opětovného zařazení kapacit do sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje, tj. v úrovni původní kapacity.

4 Předpoklad udržitelnosti po skončení projektu

Mimo reflexi dopadů a výsledků aktivit se realizátoři rovněž měli možnost vyjádřit se k předpokladu jejich udržitelnosti po ukončení projektů.

Předpoklad, odkud by měly být zajištěny zdroje na návazné financování aktivit, vyjadřovali realizátoři zpravidla variantně. Někteří z realizátorů informace o předpokladu udržitelnosti neuvedli, jedním z důvodů může být skutečnost, že jejich aktivity mají zajištěno financování v horizontu 2-3 let a v této fázi se úvahou o návazném financování nezabývali.

Přehled aktérů, kteří vyjádřili předpoklad návazného zajištění financování, znázorňuje následující tabulka.

Tab. 17 Předpokládané zdroje udržitelnosti aktivit realizátorů

Oblast /předpoklad pokračování aktivit	Realizátor	Předpokládané zdroje udržitelnosti										
		ESF, MPSV_B	SMO	SR_MP SV, MSK, SMO	SR_MP SV, MSK, SMO	MZ ČR	ESF, ÚV ČR, MSK, SMO	vlastní	SMO + MěO, SR_MMR, MPSV	ESF, SR_MV ČR, SMO	SMO, ESF	SR_MP SV, MSK, SMO, ESF
Bydlení												
ANO	Armáda spásy v České republice, z. s.			X	X							
	Diecézní charita ostravsko - opavská						X					X
	statutární město Ostrava								X			
	Charita Ostrava				2 X							
Prevence rizik												
ANO	Bílý nosorožec, o.p.s.										X	
	Renarkon o.p.s.											X
	ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.	X										
ANO – část*	statutární město Ostrava									X		
Rodina a zdraví												
ANO	CENTROM z. s.					X						
	Vzájemné soužití o.p.s.			X								
ANO – část**	statutární město Ostrava		X									
Zaměstnanost												
ANO	Melivita, s.r.o.							X				
Celkem		1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	2

*činnost multidisciplinárních týmů, APK

**zajištění koordinace Rodinné politiky SMO

Jak již bylo uvedeno výše, realizátoři, jejichž aktivity jsou zajišťovány prostřednictvím sociálních služeb, předpokládají návazné financování prostřednictvím prostředků státního rozpočtu, které kraj

obdrží na financování sociálních služeb a s tím související zařazení do sítě sociálních služeb Moravskoslezského kraje.

V případě dvou aktivit realizovaných v oblasti rodiny společností Vzájemné soužití o.p.s. předpokládá realizátor, že po ukončení projektu přejdou činnosti do základních činností sociální služby – sociálně aktivizační služby.

Nejčastěji realizátoři předpokládají, že se na financování aktivit po ukončení projektu budou podílet prostředky samospráv, nicméně ve většině případů uvažují realizátoři i o dalších zdrojích, a to z kapitol resortních ministerstev, tj. prostředků ze státního rozpočtu.

Dalším častým zdrojem financování, který by mohl zajistit financování aktivit v následujícím období, jsou zdroje ESF. Vzhledem k tomu, že nelze předjímat, jaký okruh aktivit bude v následujícím období podporován, realizátoři tento zdroj neuváděli jako primární.

Pouze v případě projektu sociálního podniku – společnost Melivita, realizátor – v souladu s projektem – předpokládá udržitelnost z vlastních zdrojů.

Závěr

Náhled na naplňování SPSZ Ostrava prostřednictvím monitoringu realizovaných projektů a jejich aktivit je novým prvkem, který přináší konkrétnější informace o tom, jaké aktivity jsou pro dosažení stanovených cílů jednotlivými aktéry realizovány. Průběžný monitoring je realizován téměř v závěru období, na něž byl strategický dokument města schválen. Je zřejmé, že řada priorit SPSZ Ostrava ještě není naplněna, jednou z příčin je i postupné zahajování jednotlivých projektů, které budou ukončeny až v následujících letech.

Pro kontinuální sledování dopadů intervencí jednotlivých subjektů, by bylo žádoucí průběžné vyhodnocování realizovat i po období platnosti stávajícího strategického dokumentu.

Pro řadu realizátorů projektů, byl přístup zaměřený na identifikaci dopadů aktivit novým náhledem na realizaci jejich projektu. Za pozitivní lze vnímat reflexi některých z těch, které tento přístup motivoval ke konkrétnějšímu vymezení si cílů svých aktivit – tj. definovat ukazatele změny nepříznivé sociální situace osob, na niž se zaměřují.

Identifikace úspěšnosti spolupráce může do budoucna poskytnout jak zadavatelům, tak realizátorům aktivit prostor pro vyjednávání toho, co zadavatelé očekávají a realizátoři mohou nabídnout. Pro dosažení tohoto cíle je však nezbytný kontinuální sběr dat a komunikace s realizátory pro vypracování společných klíčových ukazatelů změny, které budou obě strany sledovat a vyhodnocovat.

Seznam tabulek

Tab. 1 Finanční alokace projektů dle jednotlivých oblastí	7
Tab. 2 Přehled zahájení realizace projektů, dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ	7
Tab. 3 Přehled ukončení realizace projektů, dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ	8
Tab. 4 Přehled termínů zpracování dat dle jednotlivých realizátorů a oblastí SPSZ	9
Tab. 5 Počet podpořených osob za I. milník dle cílových skupin.....	10
Tab. 6 Počet podpořených osob za I. milník dle území	11
Tab. 7 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost	14
Tab. 8 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Zaměstnanost.....	14
Tab. 9 Dopady aktivit dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení	23
Tab. 10 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Bydlení.....	23
Tab. 11 Přehled priorit SPSZ Ostrava a jejich naplňování – oblast Vzdělávání	38
Tab. 12 Dopady aktivit priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik.....	44
Tab. 13 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ Ostrava – oblast Prevence rizik	44
Tab. 14 Dopady aktivit dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví.....	55
Tab. 15 Dopady aktivit realizátorů dle priorit SPSZ – oblast Rodina a zdraví.....	55
Tab. 16 Přehled vybraných parametrů sociálních služeb dle oblastí SPSZ Ostrava, druhů a poskytovatelů.....	63
Tab. 17 Předpokládané zdroje udržitelnosti aktivit realizátorů	64

Seznam grafů

Graf 1 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit – oblast Zaměstnanost	13
Graf 2 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Bydlení	22
Graf 3 Stav naplňování priorit v oblasti Vzdělávání	41
Graf 4 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Prevence rizik	43
Graf 5 Grafické znázornění úrovně naplňování priorit SPSZ Ostrava - oblast Rodina a zdraví	54